

RODOP

Rüzgârı

2026

EKİM
212

BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN
AYLIK YÖRESEL ARAŞTIRMALAR
POPÜLER TARİH KÜLTÜR SANAT
DERGİSİDİR

Fiyatı: 2,5 €

Kuruluş: 2007

Evliya'nın mübalağaları

RODOP
Rüzgârı

www.rodoprüzgari.com
www.burasibatrakya.com

rodoprüzgari

@Rodoprüzgari

ISSN 1791-2539

9 771791 253005

KAPILAR

Kütüklü Baba Tekkesi ve Kapısı

Gereviz - Selino köyü

İskeçe / Yunanistan

Fotoğraf: 15.10.2007

EKİM

RODOP RÜZGARİ

AYLIK, YÖRESEL ARAŞTIRMALAR, POPÜLER
TARİH, KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ.
BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN DERGİSİDİR.

EKİM 2026. SAYI: 212.

FİYATI: 2,5 E

SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ:

İBRAM İBRAİM
(İBRAHİM BALTALI)

ADRES:

H. LİKİON, 69300-SAPES-
GREECE

TEL: +30 25320 41596

CEP: +30 6946471488

e-mail: ibrahimbaltali@hotmail.com

*Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların
kendi görüşleri olup sorumlulukları
yazarlarına aittir.*

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΡΟΔΟΠ ΡΟΥΖΓΚΙΑΡΙ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Λ. ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2026. ΤΕΥΧΟΣ: 212.

ΤΙΜΗ: 2,5 E

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ-ΓΕΝΙΚΟΣ Δ.

ΙΜΠΡΑΜ ΙΜΠΡΑΗΜ

Χ. ΛΥΚΕΙΟΝ 69300 - ΣΑΠΕΣ

ΤΗΛ. +3025320 41596

KIN. +306946471488

e-mail:

ibrahimbaltali@hotmail.com

www.rodopruzgari.com

www.burasibatitrakya.com

Kapak:

26.09.2011.

Evliya Çelebi
harita sergisi,
Edirne.

2026/212. İÇİNDEKİLER

4

Başyazı

Paranoyaklar

İbrahim Baltalı

5

Geleneklerimiz

Milletvekili Özgür Ferhat:

"Benim yolum sizin
yolunuzdur"

8

Kaybettiklerimiz

Akın Çetin dede'yi

kaybettik

9

Evliya'nın mübalağaları

12

Görüşler - Düşünceler

Batı Trakya Türk

Azınlığının Eğitime

Beyin Temelli Öğrenme

ve Çoklu Zekâ

Perspektifinden Bir Bakış

Behice Boran'ı Yeniden

ve Tekrar Okumak

Pervin Hayrullah

16

Haber

Danışma Kurulu ahlâksız
yazıları kınadı.

17

Haber

"Adnan Baba" Batı

Trakya'ya veda etti

18

Başyazının devamı.

19

Balkanlar

"Bosna Kasabı" olarak
bilinen savaş suçlusu

Ratko Mladic öldü

20

Balkanlar

SREBRENİÇA'NIN

KATLİAM KOMUTANININ

SONU

Ratko Mladić öldü.

Altay Suroy RECEPOĞLU

23

Şiir

Bosna - Hersek

İbrahim Baltalı

24

Dokunu-Yorum

Herşey yolunda mı!

Selahattin Kesit

26

Arada bir...

GELENEKLERİMİZDEN

AİLE SOFRASI

Asım Çavuşoğlu

28

Yunanistan

Batı Trakya'da Türkçe yer
adları

29

Haber

Danışma Kurulundan

Başkonsolos Aykut Ünal'a
veda yemeği

32

BALKAN YOLCUSU İLE

POSTUBOŞ (POŞPOŞ)

BABA TEKKESİ

Lütfiye HACI HÜSEYİN

BAŞYAZI

27. yıl. 412. yazı.

İbrahim BALTALI

ibrahimbaltali@hotmail.com

Paranoyaklar

Son günlerde Yunan toplumunun bazı marjinal kesimlerini temsil eden; ırkçı, faşist ve aşırı milliyetçi gruplarda, paranoyaya dönüşmüş bir korku almış başını gidiyor.

Neymiş bu paranoya? Türklerin Dedeâğaç'tan birkaç daire satın almaları bu çevreleri fazla ürkütmüşe benziyor.

Türkler Dedeâğaç'ı satın alıyor! Dedeâğaç elden gidiyor! Dedeâğaç Türklerin eline geçiyor! Ve, daha inanılmaz söylemler... Bu bilinen teraneler bir zamanlar Yunan Ethniki Bankası bir Türk bankasını satın aldığı da ortaya atılmıştı. Güya bu bankadan kredi alan Türkler borçlarını ödeyemediğinden tarlaları Yunan sermayesine geçecek ve dolayısıyla da Yunanistan'ın toprakları Meriç Nehri'nin öte tarafına genişleyecekti. Aradan yıllar geçti. Banka bu sefer bir Arap sermayesine satıldı. Dolayısıyla sınırların değiştiği görülmedi.

Bu paranoyak insanlar sosyal medya aracılığıyla işi çok daha fazla uzatıp kendilerine ve olaylara göre yeni faşizan söylemler geliştirmeye devam ediyorlar. Bu sefer Türkiye'den gelen insanların neden Türkçe konuştuklarını sorgulamaya ve eleştirmeye başladılar. Neymiş? Türkiye'den yurtdışına çıkan insanların İngilizce konuşmaları gerekirmiş! Ne konuştukları

anlaşılır olması lazım! Yani bir insan yurt dışında anadilini konuşamayacak mı? Bunlar ancak Bulgaristan'daki çöken Jivkov komünizminin idaresinde Türklere yapılan baskılardı. Oysa bu rejim çökeli yıllar oldu. Bunlara en iyi cevabı ise menülerine Türkçe'yi de ekleyen esnaf vermektedir.

Bunlar burada da kalmıyor. Türkiye'den gelen bir grubun merak edip bir kiliseyi gezmelerini akla hayale gelmeyecek şekilde yorumluyorlar. İşte bunlar Karadeniz bölgesinden gelmişler, gizli Hristiyanlarmış ve daha neler neler... Halbuki bunlar tamamen gerçek dışıdır. Yurtdışına çıkan bir insan kendi ülkesinde bazen hiç göremediği eserleri görmek ister ki bu meraktandır. Nasıl ki Edirne'yi ziyaret eden Yunanlı gruplar Selimiye Camii'ni ziyaret edip, eşsiz mimarisine hayran kaldıklarında, şimdi bunlara "gizli Müslümandırlar", diyebilir misiniz?

Yine geçtiğimiz günlerde Gümölcine'den Osmanlı Motosiklet Derneği üyelerinden oluşan bir grup motosikletli Türk geçti. Bunların motosikletlerinde, gayet doğal olarak Türk bayrağı da asılıydı. Ve, bu grup yolda ilerlerken Osmanlı marşları da dinlemeye başladı. Bundan da rahatsız olanlar soluğu polise şikayet etmekte buldu. Polis bir suç unsuruna rastlamadığından herhangi bir işleme gerek görmedi.

Devamı sayfa 18.

Alantepe Etkinlikleri

Milletvekili Özgür Ferhat: "Benim yolum sizin yolunuzdur"

Alantepe Yağlı Güreşleri ve Kültürel Etkinlikleri 23 Ağustos 2026 Pazar günü yağlı güreş finalleri ve kültürel etkinliklerle sona erdi. Etkinlikte Rodop Milletvekili Özgür Ferhat'ın "Benim yolum sizin yolunuzdur. Bu yoldan şaşmaya ve dönmeye de hiçbir niyetim yok." Sözleri damgasını vurdu.

Etkinliğe; Türkiye cumhuriyeti Muavin Konsolosu Adnan Öztürk, Kozlukebiri Belediye Başkanı Erdem Hüseyin, Gümölcine Müftü Yardımcısı Fehim Ahmet, Batı Trakya Camileri Din Görevlileri Derneği Başkanı Erol Yoluç, BAKESŞ Başkanı Dr. Hüseyin

Gümölcine S. Müftü Yrd.

Fehim Ahmet
Bostancı, Rodop Milletvekili
Özgür Ferhat, Alantepe 2026
Ağası Sadettin Mustafa,

Eyalet meclis üyeleri Ahmet Kasap, Kaan Mümin, Eyalet Başkan Yardımcısı Rıdvan Hacı Mehmet, Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Başkanı Aydın Ahmet ve Asbaşkan Batuhan Hasan, DEB Partisi Genel Başkan Yardımcıları Metin Haciosman ve Mehmet Bostancı, Gümölcine Türk Gençler Birliği Başkanı Sedat Hasan, Seçek Azınlık Eğitim ve Kültür Derneği Asbaşkanı Mesut Şerif, Seçek 2026 Ağası Ahmet Kaydır, 2024 Alantepe Ağası Sinan Hasan, Bursa Osmangazi Belediyesi Başkan V. Halil Aktaş, Bursa Osmangazi belediyesi meclis üyesi İsmail Hayat, 14. Tapu Kadastro Bölge Müdürü Hayrullah Akdemir, BBP Edirne il Başkanı ve Koca

Milletvekili Özgür Ferhat

Yusuf Güreşleri Agası Yalçın Yiğit, Türkiye geleneksel Güreşler federasyonunun gönderdiği pehlivanların yanısıra bölge halkı katıldı. Etkinlikte yapılan konuşmalarda şunlar dile getirildi:

Alantepe 2026 Ağası Sadettin Mustafa:

"Ata sporumuz Alantepe Yağlı Güreşlerine hoş geldiniz. Bu er meydanında yiğitlik ve kardeşlik vardır. Bugün burada dostluk kazanacaktır. Tüm pehlivanlarımıza başarılar diliyorum. Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum."

**BENİM YOLUM SİZİN
YOLUNUZDUR. BU YOLDAN
ŞAŞMAYA VE DÖNMeye DE
HİÇBİR NİYETİM YOK**

Rodop Milletvekili Özgür

Ferhat:

"Bugün burada tarihi bir etkinliği tekrar yaşayacağız. Bu tarihi birlikte yaşıyoruz. Bu etkinlik bize nereden geldiğimizi, nereye gitmek istediğimizi çok iyi anlatmaktadır. Fakat tarihi bildiğinize göre ben sizlere bugünden bahsedeceğim. Bugün azınlık tek bilek, tek yürek olarak hareket etmekte. Bu da günün anlamını arttırıyor ve bizim gücümüzü hem içeri, hem de dışarıya doğru kanıtlamakta. Ben, milletvekili olarak sizlere en samimi ve kalbi duygularıyla konuşmak istiyorum. Zor zamanlar geçirdik, zor zamanlar geçirmeye devam edeceğiz. Fakat, herkes bireysel ya da toplumsal olarak yükümüzü bilirsek, o zaman bizi bölebilecek, tarihimizi silebilecek, ya da geleceğimizi engelleyebilecek hiçbir güç olmayacaktır. Bazen sert konuştuğum söyleniyor. Tırnak içinde rakipler, konuşması sertti, bölücüydü diyorlar. Ancak bu konuşma birlik ve

beraberlik mesajıydı. Bu konuşma, bundan sonra daha fazla kenetli olabilmemizin nedenlerini taşımakta. Milletvekilliği, makamlar ve koltuklar gelip geçicidir. Ancak burada samimiyetle söylememiz gerekir ki

T.C. Gümülcine Muavin Konsolosu Adnan Öztürk.

sizlere en iyi şekilde hizmet edebilmek için sizin yolunuzda gitmek gerekiyor. Benim yolum sizin yolunuzdur. Bu yoldan şaşmaya ve dönmeye de hiçbir niyetim yok. Bu buradan Atina'ya kadar böyle biline. Orada da kendimizi ispatladık. Varlığımızı siyasi olarak koruduk. Üç yıldan bu yana sizlere hizmet etmek benim için gurur, mutluluk ve onurdur. Bu bölge büyük bir yük taşıyor. Bu bölgeyi en iyi şekilde daha ileriye taşımamız lazım. O yüzden sizlere bir kez daha birlik ve beraberlik çağrısı yapıyorum. Bugüne

kadar bunu koruk, başardık ki herkes de bunu imrendi; bizi görenler de kıskandı ve bundan sonra da kıskanmaya devam edecekler. Birliğimiz, beraberliğimiz daim olsun. Hep birlikte yol alıyoruz. Sadece siyaset

değil, toplumsal bağlarımız o kadar kuvvetli olacak ki bunu yıkmaya kimsenin gücü yetmeyecek. Özgür Ferhat olarak, sizin bir kardeşiniz olarak, sizin bir evladınız olarak sizlere teşekkür ediyorum. Biz, beraber yol alacağız."

**ALANTEPE, YEDİ ASIRDIR
DEVAM EDEN KÜLTÜREL
BİR DEĞERİMİZDİR, BİR
GELENEĞİMİZDİR**

**Gümülcine S. Müftü
Yardımcısı Fehim Ahmet:**

"Toplumlara ayakta tutan

temel değerlerin başında din, dil, kültür ve gelenekleri gelmektedir. Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığı olarak bizlerin de hukuki statümüzü belirleyen Lozan Barış Antlaşması'nın ilgili maddelerinde varlığımızı devam ettirecek olan iki temel din ve dil konusuna hassasiyetle vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla din ve dil konusunda Lozan Barış Antlaşması bize bizim özelliğimizi, özelimizi ve özerkliğimizi ortaya koyan en önemli anlaşmalardan bir tanesidir.

Bugün Alantepe, yedi asırdır devam eden kültürel bir değerimizdir, bir geleneğimizdir. Bugün

de gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde doğru

bütünleşerek, Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığı olarak

BTTÖB Bşk. Aydın Ahmet, DEB Partisi Bşk. Yrd. Metin Hacıosman ve K. Derbent Muhtarı Mehmet Bostancı.

bir şekilde aktarılması için gayret ediyorlar. Bu vesileyle ben kendilerine teşekkür ediyorum.

Bizi yok sayanlara karşı verebileceğimiz en doğru ve anlamlı cevap bu değerlerimizi bugün yaşamak

bu topraklarda yaşamaya devam edeceğiz. Allah korusun bu değerlerimizi yitirdiğimiz andan itibaren, sosyolojik olarak kaynaklarda okuduğumuz şekliyle, toplumların asimile olması kaçınılmazdır.

Dolayısıyla, bizlerin de gayretleriyle bu değerlerimizi hem günümüzde yaşamak, hem de gelecek kuşaklara sağlıklı ve doğru bir biçimde aktarmak için üzerimize düşen tüm görevleri hepimizin yerine getirmesi gerekiyor.

Bu etkinliklerin tarih boyunca devam ettiği gibi bundan sonra da devam etmesini yüce Rab'bimden niyaz ediyorum. Er meydanında güreş tutacak güreşçilerimize de güç ve kuvvet niyaz ediyorum.

Gümülcine Türk Gençler Birliği Halk Oyunları Ekibi.

Kozlukebir Belediyesi, ağalarımız ve bu konuda emeği ve katkısı olan herkes bu kültürün ve geleneklerin hem bugün yaşatılması, hem

ve gelecek kuşaklara sağlıklı ve doğru bir şekilde aktarmaktan geçmektedir. Bunu başarabildiğimiz zaman, değerlerimizle

Bir şeyi daha hatırlatmak istiyorum. Yarın akşam sevgili peygamberimizin dünyaya teşrif ettikleri gecedir. Biz

bunu Mevlid Kandili olarak ihya ediyoruz. Yarın gece Mevlid Kandili dir. Bu vesileyle hepinizin Mevlid Kandili daha şimdiden tebrik ediyorum.” Konuşmalardan sonra Gümülcine Türk Gençler Birliği ve İskeçe Türk Birliği folklor ekiplerinin

gösterileri ile devam etti. Yağlı güreşlerde finalde Oğuzhan Tekmen’i mağlup eden Esef Akpınar, 2026 Alantepe Başpehlivanı oldu. Etkinlik gece de sanatçıların konserleriyle devam etti.

Yağlı güreşlerden bir kare.

Kaybettiklerimiz

Akın Çetin dede’yi kaybettik

Trakya ve Balkanların Alevi – Bektaşî inanç önderlerinden Akın Çetin dede bugün (4 Eylül 2026) vefat etti. Bölgede çok iyi tanınan Mustafa Çetin Dede’nin oğlu olan Akın Çetin Dede’nin amansız hastalıktan kurulmayıp vefatından sonra ailesini, sevenlerini ve bölge halkını yasa boğdu.

Batı Trakya’daki etkinliklere de sık sık katılan Akın Çetin dede, son olarak 2.08.2026 günü Seçek Derneğinin Mehrikoz köyünde düzenlediği Yağlı Güreşler ve Kültürel

Etkinlikleri’ne katılmıştı. Çetin’in cenazesi 5 Eylül 2026 günü Edirne’nin Musulca köyünde defnedildi.

Musulça Köyü’ne Cem Evi yapılması için verdiği mücadele ile tanınan, cem kültürünü Trakya ve Balkanlara yaymaya çalışan Akın Çetin, bir çok sosyal proje ile adından söz ettirmişti.

Akın Çetin’in cenazesi 5 Eylül 2026 günü Musulça köyünde defnedildi.

Akın Çetin.

Evliya'nın mübalağaları

Karaferiye¹

Hasan Baba Sultan ziyareti:

"Her dalının üzerinde nice kere yüz bin leylek, balıkçılar, devlingeçler, çaylaklar ve diğer türlü türlü güzel sesli kuşlar yuva yapmışlar."

Bir mesiregâh yerde gömülüdür. Yanında bir ulu çınar vardır ki 15 adam kucaklar. Her dalları göklere doğru uzanmış olup her dalının üzerinde nice kere yüz bin leylek, balıkçılar, devlingeçler, çaylaklar ve diğer türlü türlü güzel sesli kuşlar yuva yapmışlar. Bir görülmeye değer yüksek çınardır...

8/100

²Alasonya Panayırı

"15 gün bu Alasonya şehri insan deryası olur. Sanki Arasat Meydanı gibi büyük kalabalık olup o kadar alışverişte nice Mısır hazinesi toplanır, nice kere yüz bin yük çözülüp bozulup satılır, yine çeşitli mallar alınır, nice yüz bin yük bağlanır."

Alasonya panayırının anlatılması:

Bu diyarlarda panayır yılda bir kere olan pazar cemiyetine derler. Bunda da Temmuz günlerinde her nimet bol iken iki 3 kere yüz bin adam Rum, Arap, Acem, Sind, Laristan ve Moltan'dan kısacası 7 iklimin zengin tüccarları bütün diyarlardan kıymetli metallerini getirip tam bir hafta kızışik olup bir hafta da öncesinde çarşı pazar dükkân kurulup tam 15 gün bu Alasonya şehri insan deryası olur.

Sanki Arasat

Meydanı gibi

büyük kalabalık

olup o kadar

alışverişte nice

Mısır hazinesi

toplanır, nice

kere yüz bin yük

çözülüp bozulup satılır, yine çeşitli mallar

alınır, nice yüz bin yük bağlanır. Ama bu

mahalde Selanik yeniçeri ağası ve Tırhala

paşası askerleriyle gelip bütün tüccarları ve

şehri muhafaza ve Pazar yerini muhasara

ederler.

Panayır dükkânları binden fazladır. Ve nice bin

de çadır, çerge ve koliva adlı ufak tefek

dükkânlar vardır. Bu dükkânların yılda bir

içlerine adamlar girip gayri zaman bol durur...

8/102

³Kalabak Kayası

Oradan yaya yürüyüşlerde yüksek kayalar üzerine çıkıp sanki meleklerin seslerini duyup Hazret-i İsa ve Hazret-i İdris ile gökyüzünde konuştuk.

Onlar sepete girince yine papazlar katır ve sığır dolaplarına hay deyip, onları da çekmeye başladılar. O dostlar yarı yola çıkınca gözleri kararıp, "Bre bizi aşağı indirin" diye bağırmaya başlayıp ağlaşırlar.

Papazlar onların asla feryat ve ağlamalarına bakmayıp katırlara dah deyip yarım saatte onlar da yukarı çıkıp şükür secdesi ettiler.

Bir yaranımızın meğer abdesti yok iken secde etmiş. Bir latifeci kimse idi,

"Benim bir daha o torba sepet ile aşağı inmek ihtimalim yoktur. Burada papaz olup yarınki gün göğe yükselip Mesih-dem İsa Nebî'ye varıp dem alıp İsa'ya arkadaş olurum" dedi. Hele hamd olsun 5 Süleymaniye minaresi boyu kadar göklere baş çekmiş kayanın tepesine selamette çıkıp etrafı seyrettik. Sübhanü'l-Hallak bu yeryüzü üzerinde olan dağlar, tepeler, çayır ve çimenlik yerler, köyler, kasabalar ve akarsular zemin üzerinde ibretlik bukalemun nakışı gibi belli oldu. Oradan yaya yürüyüşlerde yüksek kayalar üzerine çıkıp sanki meleklerin seslerini duyup Hazret-i İsa ve Hazret-i İdris ile gökyüzünde konuştuk. Yani ta bu derece yükseğe çıkıp bulutlar içinde hayran, kendinden geçmiş ve sarhoş gezdik.

8/113/14

4Aziz Veliyyullah menkıbeleri

"Kral öfkeye kapılıp Sultan Veliyyullah'ı bir büyük top içine koyup ateş edecek mahalde aziz tam itikatla Kur'ân-ı Azimden; "Biz de: "Ey ateş, İbrahim'e serin ve esenlik ol!" dedik"

Kerbelâ Çölü Olayı'ndan sonra Emevîlerden Yezid, Hazret-i Hasan ve Hüseyin soyuna ihanet ve hıyanet eylediklerinden bu Sultan Veliyyullah vatani terk edip Rum erenlerinden olmak arzusuyla alemleri gezip dolaşarak bu Mudunuç⁴ şehrine gelir. Meğer o asırda bu büyük şehir İspanya kralı elinde imiş. Bu Sultan Veliyyullah tevhid-i sultanî edip def ve kudümlerini çalarak kralla buluşurlar. Kral, bunların kim olduklarını sorup soy soplarını öğrenince, "Siz benim ülkemde nişlersiz ve niçin bu vilayete ayak basıp ezan okuyup tevhid ettiniz? Sizden sonra bu vilayet Türk kavmi ayağı basmaya sebep olup yol göstermeye geldiniz"

diye melun kral öfkeye kapılıp Sultan Veliyyullah'ı bir büyük top içine koyup ateş edecek mahalde aziz tam itikatla Kur'ân-ı Azimden; "Biz de: "Ey ateş, İbrahim'e serin ve esenlik ol!" dedik" [Kur'ân, Enbiya, 69] ayetini tilavet ederken top yanında bütün dervişler tevhid-i erreye başladıklarında hemen cehennemlik kâfirin kararı kalmayıp topa ateş attıklarında Allah'ın emriyle İmam Veliyyullah havaya uçup alev alevden havada gözüküp, "Ya Allah! Ya Hafız!" sesi duyulur. Allah'ın emriyle havadan yere iner. Nazik vücuduna bir zarar isabet etmeyip ayakta durup Rabb'ine ibadete başlayınca azizin bu halini gören bütün kâfirler seğirtip o an 7 bin imansız kâfir kelime-i şahâdet getirip iman sahibi ve azizin müridi olup kulluğa dururlar.

Kral da bu hali görüp o dahi şahadet parmağını götürüp kelime-i tevhidi okuyup İslâm ile müşerref olur. Bütün ailesi evladı da mümin olur. İlk defa Rumeli'de [245a] İslâm ile müşerref olan bu Mudunuç halkıdır... Sonra azizin bütün yiyecek ve içeceklerini verip topun düştüğü yere büyük tekkeyi yapar. 7 iklim kâfirleri gelip azizi görür oldular. Bu aziz de kerameti açıkladıktan sonra yaşamayıp âhirete göçünce nice bin dervişleri merhum azizi bu dergahta defnederler. Hâlâ bütün halkın ziyaretgahı, bir ulu Hacı Bektaş-ı Veli dervişleri tekkesidir.

8/121-22

Evliya kerametinin tahkiki

"...Dede, "Bre aziz, ne yatırsın? Şu hali görsene, kani gayret-i Muhammedi" deyince Allah'ın azameti nurlu kubbe içinde şimşek, gürültü, bir ateş çıkıp nurlu kubbenin dışında 7 adet kafir ateş gazabıyla kara kömür gibi yanıp yerleri cehennem olur..."

Bu kemter kul görmüştür ki yazmaya cüret ettik. Dünkü gün bu şehri, toprağa serilesi kafirlerden nice bin melun yağmaladıklarında nice yüz uğursuz kafir Yezid bu mübarek türbeye gelip görürler ki bir alay şanlı derviş el kavuşturup durur. Bütün kâfirler bu sultana inandıklarından dervişlerini esir etmeyip niceleri ham tamaha düşüp imaret mutfağından ve fukara meydanından bazı eşyaları çuvallara doldurup ganimet aldık zannedip götürüp giderler.

Nice kafirler de, bu ganimet aldıkları hali görürler ki mal ve menal alanlara bir zarar olmayıp bir hayli kafir de mutfaktan sahan, tencere, kazan ve kepçeler alıp başlarındaki kara şapka üzerine kara tencereleri giyip giderler.

Onu gören birkaç kafir de türbenin içine cüret edip girer. Birkaç dervişlik cihazından eşyalar ve birkaç adet hüsn-i hat Kelam-i şerifler alıp bir kafir de yiğitlik gösterip azizin mübarek başlarında olan sikke-i Muhammed'i alırken çok yaşlı Süleyman Dede, "Bre aziz, ne yatırsın? Şu hali görsene, kani gayret-i Muhammedi" deyince Allah'ın azameti nurlu kubbe içinde şimşek, gürültü, bir ateş çıkıp nurlu kubbenin dışında 7 adet kafir ateş gazabıyla kara kömür gibi yanıp yerleri cehennem olur. Bu hakir ve tekke ziyaretine vardığımızda yanan keferelerin pis leşlerinin yedisi de kara katran tulumları gibi servi ağaçları gölgesinde toz toprak içinde yatarlardı.

Hakir bütün dervişler ve hizmetçilerimle kâfirlerin pis leşleri ayaklarına ip takıp tekkeden taşra sürütüp meydana bıraktık. Burun şehir kefereleri bu keferelerin yanmış leşlerini görüp dibelik Sultan Veliyyullah'a tam itikat hasıl ettiler. Ama nice kefereler bunların kapkara yandıklarını görüp tekkeden aldıkları eşyaları bırakıp kaçtılar. Daha önce mutfaktan

sahan ve tencere alanlara bu perişan hali söyleyip kimisi ganimet mallarını bıraktı, kimisi cüret edip götürürken Allah'ın emriyle tencere giyen kafirin başlarında tencereler kızıp kara şapkalarında kara saçları ve kara başları, kara tencerenin kızgınından yanıp tencereleri ve kazanları bırakıp kaçtılar... 8/121-22

¹Karaferya (Günümüzde Yunanistan'ın Orta Makedonya bölgesindeki İmathia ilinin Veria şehri. Selanik'e yaklaşık 75 km mesafededir.)

²Günümüzde Alasonya, Yunanistan'ın Thesalya Yenişehir (Larissa) ilinde yer alan bir şehirdir.

³Günümüzde Yunanistan'ın Thesalya bölgesinde, Meteora Manastırları eteklerinde bulunan turistik Kalambaka kasabasıdır.

⁴Mudunuç (veya Mudoniç) günümüzde Mendenitsa (eski adı Bodonitsa) köyüdür. Ftiotida ilinde Agios Konstantinos Belediyesine bağlıdır.

Kaynak:

Kahraman, Seyit Ali, Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi, YKY Yayınları, 7-10 kitaplar 2, Cilt 8.İrtanbul+ 2013. ISBN: 978-975-08-2432-6

Batı Trakya Türk Azınlığının Eğitimine Beyin Temelli Öğrenme ve Çoklu Zekâ Perspektifinden Bir Bakış
Pervin Hayrullah

Eğitim, yalnızca bireylere bilgi aktarma süreci değil; aynı zamanda onların düşünme, sorgulama, üretme, iletişim kurma ve içinde yaşadıkları topluma katkı sunma becerilerini geliştirme sürecidir. Son yıllarda yapılan araştırmalar ve beynin bilişsel süreçler sırasında nasıl çalıştığının daha ayrıntılı biçimde incelenmesi, öğrenmenin çok boyutlu ve bireysel farklılıklara açık bir süreç olduğunu ortaya koymuştur. Bu gelişmelerle birlikte ortaya çıkan beyin-temelli öğrenme yaklaşımı, eğitim ortamlarının beynin doğal çalışma biçimiyle uyumlu hâle getirilmesini amaçlar. Bu yaklaşımın temelinde öğrencinin merkeze alınması, öğrenmenin yalnızca zihinsel değil; aynı zamanda bedensel, duygusal ve sosyal bir süreç olduğunun kabul edilmesi bulunmaktadır.

Bu bakış açısı, Batı Trakya Türk Azınlığının eğitim sorunlarının değerlendirilmesi açısından da önemli imkânlar sunmaktadır. Çünkü azınlık eğitimi, yalnızca akademik başarı meselesi değildir. Dil, kültür, kimlik, aidiyet, aile, sosyal çevre, öğrencinin kendini güvende hissetmesi ve eğitimde fırsat eşitliği gibi birçok unsur öğrenme sürecini doğrudan etkilemektedir.

Dolayısıyla Batı Trakya Türk Azınlığının eğitimini tartışırken yalnızca ders kitapları, okul binaları veya sınav başarısı üzerinden hareket etmek yeterli değildir. Öğrencinin nasıl öğrendiğini, hangi ortamda daha başarılı olduğunu ve sahip olduğu bireysel potansiyelin nasıl ortaya çıkarılabileceğini de dikkate almak gerekir.

Batı Trakya Türk Azınlığının eğitim meselesi tarihsel, hukuki, toplumsal ve pedagojik boyutları olan bir konudur. Azınlık öğrencilerinin eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunların başında ana dilin ve eğitim dillerinin konumu, iki dillilik, eğitim materyallerinin niteliği, öğretmen yetiştirme ve istihdamı, okul-aile ilişkileri, eğitim kurumlarının fiziksel koşulları ve öğrencilerin bireysel farklılıklarının yeterince dikkate alınmaması gibi konular gelmektedir.

Batı Trakya Türk Azınlığı açısından dil, sıradan bir iletişim aracı olmanın ötesindedir. Çocuğun kendisini ifade edebildiği, ailesiyle ve çevresiyle kurduğu iletişimde kullandığı dilin eğitim sürecinde yeterince desteklenmemesi, öğrencinin akademik gelişiminin yanı sıra duygusal ve sosyal gelişimini de etkiler.

Özellikle iki dilli öğrenciler açısından eğitim sisteminde anadil dışında karşılaşılan dil, öğrenmenin niteliğini doğrudan belirleyen unsurlardan biridir. Öğrencinin bildiği ve kendisini rahat ifade ettiği dil ile okulda karşılaştığı dil /resmi dil arasındaki mesafe arttıkça öğrenme sürecinde ek bilişsel yük oluşabilir. Bu durum, öğrencinin gerçek akademik kapasitesi ile ölçme-değerlendirme sonuçları arasında farklılıklar meydana getirebilir. Bu nedenle Batı Trakya Türk Azınlığı eğitiminde dil meselesi yalnızca "hangi dilde ders verileceği" sorusuna indirgenmemeli; öğrencinin sahip olduğu dilsel kaynakların öğrenme sürecinde nasıl değerlendirileceği sorusu üzerinden ele alınmalıdır.

Beyin-temelli öğrenme yaklaşımının en önemli ilkelerinden biri, her beynin farklı olduğunun kabul edilmesidir. Genetik özellikler, aile ortamı, sosyal çevre, kültürel deneyimler ve bireysel yaşantılar beynin gelişimini etkiler. Bu nedenle aynı yaş grubundaki öğrencilerin aynı bilgiyi aynı hızda öğrenmesi veya öğrendiklerini aynı biçimde ifade etmesi beklenmemelidir. Bu gerçek, Batı Trakya Türk Azınlığı eğitiminde özellikle önemlidir. Çünkü azınlık öğrencileri farklı dilsel, kültürel ve sosyal deneyimlere sahiptirler. Aynı sınıfta farklı düzeylerde dil yeterliğine, farklı ilgi alanlarına ve farklı öğrenme stratejilerine sahip öğrenciler bulunabilir. Bu noktada öğretmenin rolü de değişmektedir. Öğretmen yalnızca bilgiyi aktaran kişi değil, öğrencinin öğrenme sürecini yönlendiren, farklı öğrenme yollarını deneyen, öğrencinin güçlü yönlerini keşfetmesine yardımcı olan bir rehber olmalıdır.

Batı Trakya Türk Azınlığı açısından eğitim politikalarının önemli bir boyutu da dil, kültür ve kimlik arasındaki ilişkidir. Çocuğun ailesinden öğrendiği dil, onun dünyayı anlamlandırma biçiminin önemli bir parçasıdır. Dil aracılığıyla yalnızca kelimeler değil; hikâyeler, gelenekler, değerler, tarihsel hafıza ve kültürel deneyimler de aktarılır. Bu nedenle öğrencinin kültürel ve dilsel geçmişinin eğitim sürecinde bir "engel" olarak değil, öğrenmeyi zenginleştiren bir kaynak olarak

değerlendirilmesi gerekir.

Beyin-temelli öğrenmenin anlam ve ilişkilendirme ilkesi de bunu desteklemektedir. Beyin, yeni bilgileri tamamen kopuk parçalar hâlinde değil, daha önce edinilmiş bilgilerle ve deneyimlerle ilişkilendirerek işler. Öğrencinin yaşam dünyası ile okulda öğrendiği bilgiler arasında bağlantı kurulması, öğrenmenin anlamlı hâle gelmesine yardımcı olur. Bu açıdan Batı Trakya Türk Azınlığına yönelik eğitimde yerel tarih, kültür, edebiyat, sözlü tarih, gelenekler ve öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri eğitim sürecinin bir parçası hâline getirilebilir. Böylece öğrenci yalnızca kitaptaki bilgiyi öğrenmekle kalmaz; kendi yaşamıyla okul arasında anlamlı bir bağ kurar.

Çoklu zekâ ve bireysel farklılıklar konusunda ise, Howard Gardner'ın çoklu zekâ kuramı oldukça dikkatle göz önünde bulundurulmalıdır. Buna göre, bireylerin farklı zekâ alanlarında farklı güçlü yönleri bulunabilir. Dilsel, matematiksel, görsel-uzamsal, bedensel-kinestetik, müziksel, kişilerarası, içsel ve doğa ile ilgili yetenekler öğrencilerde farklı düzeylerde ortaya çıkabilir. Bu yaklaşım Batı Trakya Türk Azınlığı eğitimi için çok önemlidir. Çünkü öğrencinin başarısını yalnızca yazılı sınavlar ve akademik notlar üzerinden değerlendirmek, farklı yeteneklere sahip çocukların potansiyelini görünmez hâle getirebilir. Bir öğrenci matematikte başarılı olmayabilir; ancak müzikte, sporda, resimde, teknoloji kullanımında, iletişimde veya sosyal ilişkilerde olağanüstü bir yeteneğe sahip olabilir. Eğitim sisteminin görevi, öğrencileri yalnızca belirli alanlarda başarılı olmaya zorlamak değil, onların farklı yeteneklerini keşfetmelerine ve geliştirmelerine imkân sağlamaktır. Bu da temel eğitimde Türk çocuklarına sağlanacak imkanlarla geliştirilebilir. Çocukları anadillerinde sağlanmayan zorunlu anaokul eğitimi sonrasında devlet okuluna yönlendirmeye çözülecek ya da geliştirilecek bir sistem değildir. Bu nedenle Batı Trakya Türk Azınlığı okullarında spor, müzik, sanat, drama,

teknoloji, doğa çalışmaları, proje tabanlı öğrenme ve sosyal etkinliklere daha fazla yer verilmesi, öğrencilerin farklı yetenek alanlarının ortaya çıkarılması açısından önem taşımaktadır.

Batı Trakya Türk Azınlığının geleceğe yönelik eğitim anlayışı, yalnızca mevcut sorunların giderilmesine değil, yeni nesillerin değişen dünyaya hazırlanmasına odaklanmalıdır.

Bu çerçevede daha nitelikli bir azınlık eğitimi için: - Öğrenciyi merkeze alan bir eğitim anlayışı benimsenmeli, - Öğrencilerin dilsel ve kültürel özellikleri eğitim sürecinin bir parçası olarak değerlendirilmeli, - İki dillilik bir eksiklik değil, doğru yöntemlerle desteklendiğinde önemli bir bilişsel ve kültürel kaynak olarak görülmeli, - Ezber ve tek tip öğretim yerine araştırma, sorgulama, proje ve problem çözme yöntemleri yaygınlaştırılmalı, - Öğrencilerin farklı yeteneklerini ortaya çıkaracak sanat, müzik, spor, teknoloji ve doğa etkinliklerine daha fazla yer verilmeli, - Öğretmenler, beyin-temelli öğrenme, farklılaştırılmış öğretim, iki dillilik ve bireysel farklılıklar konusunda desteklenmeli, - Öğrencinin gelişimi, yaratıcılığı, problem çözme becerisi ve ürettiği çalışmalar dikkate alınmalı, - Okullar, öğrencilerin kendilerini güvende ve değerli hissettikleri kapsayıcı öğrenme ortamlarına dönüştürülmeli, - Ailelerin ve yerel toplumun eğitim sürecine katılımı güçlendirilmeli, - Türk Azınlık için eğitim politikaları hazırlanırken öğrencilerin, öğretmenlerin, velilerin ve eğitim alanında çalışan uzmanların görüşleri dikkate alınmalıdır.

Behice Boran'ı Yeniden ve Tekrar Okumak

Türk kadın sosyologlardan Behice Boran, toplumsal değişim meselesini ekonomik yapı, üretim ilişkileri, iş bölümü, mekân ve sınıfsal ilişkiler üzerinden ele almıştır. Boran'ın sosyolojik yaklaşımında toplum, birbirinden bağımsız unsurların toplamı değil; ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerin birbirini

etkilediği dinamik bir bütündür.

Boran'ın özellikle köy sosyolojisi çalışmaları, toplumsal yapının mikro düzeyde incelenmesi ile daha geniş toplumsal dönüşüm süreçlerinin birlikte değerlendirilmesine imkân sağlamaktadır. Bu yaklaşım, kırsal ve kentsel dönüşümün yanı sıra ekonomik ilişkiler, iş bölümü, toplumsal tabakalaşma ve kurumların değişimi açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Bugün Behice Boran'ın toplumsal değişim yaklaşımı, günümüz Batı Trakya Türklerinin yaşadığı sosyal ve kültürel dönüşümü açıklamak için nasıl kullanılabilir? Batı Trakya'daki değişimi yalnızca üretim biçimlerinin dönüşümü, kırdan kente yönelim veya sınıfsal ilişkiler üzerinden açıklamak yeterli midir? Yoksa dil, din, kimlik, kültür, eğitim, azınlık politikaları ve hâkim kültürle kurulan ilişkiler gibi unsurlar da ele almalı mıdır?

Bu sorular, Boran'ın sosyolojik yaklaşımının günümüz Batı Trakya gerçekliği içerisinde yeniden düşünülmesini gerekli kılmaktadır. Boran'ın toplumsal değişim anlayışının merkezinde üretim ilişkileri ve toplumsal yapının bu ilişkilerle bağlantısı bulunmaktadır. Toplumun ekonomik yapısı, üretim araçlarının mülkiyeti ve kullanım biçimleri, iş bölümünün niteliği ve toplumsal gruplar arasındaki ilişkiler, değişim süreçlerinin temel belirleyicileri arasında yer almaktadır.

Bu perspektiften bakıldığında toplumsal yapı, yalnızca ekonomik ilişkilerden oluşan bir sistem değildir. Aile, eğitim, din, siyaset ve kültür gibi kurumlar da toplumsal yapının oluşumunda ve yeniden üretiminde önemli roller üstlenmektedir. Ancak bu kurumlar değişmez ve durağan yapılar değildir. Ekonomik, siyasal ve kültürel koşullardaki dönüşümler, söz konusu kurumların işleyişini ve toplum içerisindeki konumlarını da değiştirmektedir. Dolayısıyla Boran'ın yaklaşımında toplumsal değişim, mevcut düzenin basit biçimde farklılaşması olarak değil, toplumsal ilişkilerin yeniden örgütlenmesi olarak değerlendirilebilir. Üretim biçimindeki değişimler, iş bölümünün yeniden şekillenmesi, yeni toplumsal grupların

ortaya çıkması ve mevcut kurumların dönüşmesi, toplum içerisindeki gerilimleri ve çatışmaları da beraberinde getirebilir. Bu noktada Boran'ın yaklaşımı, toplumsal düzeni öncelikle denge ve uyum üzerinden açıklayan yapısal-fonksiyonalist yaklaşımlardan ayrılmaktadır. Değişim, yalnızca sistemin kendisini yeniden dengelemesiyle değil; toplumsal gruplar arasındaki çıkar farklılıkları, gerilimler ve çatışmalar üzerinden de ortaya çıkabilmektedir.

Batı Trakya Türk Azınlığında toplumsal değişim süreci, Boran'ın ekonomik ve yapısal analizleri açısından önemli bir odak noktası olabilir. Ancak burada toplumun dönüşümünü yalnızca ekonomik ilişkiler veya kır-kent farklılaşması üzerinden değerlendirmek yeterli olmayacaktır. Batı Trakya Türklerinin toplumsal yapısı, tarihsel olarak tarımsal üretim, kırsal yerleşim ve aile ilişkileriyle şekillenirken; eğitim düzeyinin yükselmesi, kentleşme, mesleki çeşitlenme, göç, yeni ekonomik faaliyetlerin ortaya çıkması ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması gibi gelişmeler toplumsal yapıda önemli değişikliklere yol açmıştır.

Geleneksel geniş aile yapısının dönüşmesi, genç nüfusun eğitim ve çalışma amacıyla kentlere yönelmesi, kadınların eğitim ve çalışma hayatına daha fazla katılması, tarımsal üretimin toplumsal ağırlığının azalması ve yeni orta sınıfsal grupların ortaya çıkması, Boran'ın toplumsal değişim perspektifi içerisinde değerlendirilebilecek süreçlerdir.

Ancak Batı Trakya'yı farklı kılan önemli bir boyut daha bulunmaktadır: kimlik ve kültür meselesi.

Batı Trakya Türk Azınlığının toplumsal değişimi yalnızca üretim ilişkilerindeki dönüşüm üzerinden açıklamak, toplumun yaşadığı kültürel ve kimliksel süreçlerin önemli bir bölümünü gözden kaçırma riskini taşır. Çünkü, Batı Trakya'da Türk Azınlığının toplumsal yapısı, ekonomik ilişkilerin yanı sıra dil, din, eğitim, aile, gelenek ve kolektif kimlik gibi unsurlar üzerinden de şekillenmektedir. Bu nedenle toplumsal değişim, aynı zamanda kimliğin

yeniden üretilmesi ve müzakere edilmesi süreci olarak ele alınmalıdır.

Burada özellikle dil önemli bir değişken olarak ortaya çıkmaktadır. Dil yalnızca iletişim aracı değil, kültürel aktarımın ve kolektif aidiyetin temel unsurlarından biridir. Eğitim, kamusal alan ve gündelik yaşam içerisinde kullanılan dilin değişmesi, kuşaklar arasındaki kültürel aktarımı da etkileyebilmektedir.

Benzer şekilde din, aile ve geleneksel kültürel pratikler de toplumsal değişim karşısında yeniden şekillenmektedir. Bu kurumlar bir taraftan dönüşümün etkisi altında kalırken diğer taraftan toplumsal kimliğin devamlılığını sağlayan mekanizmalar olarak işlev görebilmektedir.

Bu nedenle Batı Trakya Türk Azınlığında toplumunun değişimini yalnızca "geleneksel yapıdan modern yapıya geçiş" biçiminde değerlendirmek eksik kalacaktır. Daha doğru bir yaklaşım, ekonomik ve toplumsal dönüşüm ile kültürel kimliğin korunması ve yeniden üretilmesi arasındaki ilişkiye odaklanmayı gerektirir.

Hal böyleyken insanın aklına doğal olarak bazı sorular geliyor?

Neden yaklaşık 60 yıldır Batı Trakya'da Türk dili eğitimi baltalanıyor?

Neden hala Türk çocukları için kendi anadillerinde bir anaokulu açılmaz?

Türk Azınlık okulları her geçen gün neden sayıca azaltılmakta?

Bir toplumun inanç sistemine neden müdahale edilir?

Türk Azınlık vakıflarına askeri cunta idaresinde getirilen tayinli yönetici sistemi demokrasinin gelişile neden değişmedi?

Batı Trakya Türk Azınlığı neden onlarca yıl "Yasak Bölge"de yaşamak zorunda kaldı?

(Acaba toplumsal ayrıştırmayı körükleyen siyasi amaç neydi?)

Ve daha nice sorular...

Amaç...? Aşıkâr..

DANIŞMA KURULU AHLÂKSIZ YAZILARI KINADI

Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu, Yunanistan'da Türklerin yoğun olarak yaşadığı İskeçe'nin merkezi camilerden Çınar Camii duvarlarına yazılan ahlaksız yazıları kınadı.

Kınamanın tam metni şöyle:

KINAMA

13 Eylül 2026 Pazar
günü İskeçe'nin tarihi
ibadethanelerimizden Çınar
Camii'nin giriş kısmında bulunan dış duvara,
kimliği belirsiz kişi veya kişilerce insanlıkla,
ahlâkla ve kutsal mekânlara gösterilmesi
gereken saygıyla bağdaşmayan çirkin ifadeler
yazılmasını büyük bir üzüntü ve endişeyle
öğrenmiş bulunuyoruz.
Öncelikle ifade etmek isteriz ki;
ibadethanelere, kutsal mekânlara ve inançlara
yönelik her türlü saldırı ve saygısızlık kabul

edilemez. Çınar Camii'ne yönelik bu menfur
eylemi, Batı Trakya Türk Azınlığı ve tüm
İslam alemi adına en güçlü şekilde kınıyor ve
lanetliyoruz.

Temennimiz bu çirkin olayın faillerinin bir an
önce yakalanmaları ve yargı önüne çıkarılıp
hak ettikleri cezayı almalarıdır.

Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu

“Adnan Baba” Batı Trakya’ya veda etti

Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Başkonsolosluğu personelinin, Batı Trakya Türkleri arasında “Adnan Baba” olarak bilinen Adnan Öztürk için Gümülcine Başkonsolosluğu tarafından bir veda töreni düzenlendi.

Başkonsolos Aykut Ünal, Adnan Öztürk ve Gümülcine S. Müftüsü İbrahim Şerif.

11 Eylül 2026 günü Başkonsoloslukta düzenlenen törene; Başkonsolosluk personeli, Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif, azınlık dernek başkanları, DEB Partisi G. Başkanı Çiğdem Asafoğlu, milletvekilleri Hüseyin Zeybek ve Özgür Ferhat’ın yanı sıra kontenjan öğretmenleri ile diğer davetliler katıldı. Duygusal anların yaşandığı veda töreninde Başkonsolos Aykut Ünal, Gümülcine

Müftüsü İbrahim Şerif ve Adnan Öztürk konuşma yaptılar. Başkonsolos Aykut Ünal Aynı birimde çalıştık. Kendisi üzerinde çok büyük emeği vardır. Bugün Gümülcine’den kendisiyle veda ediyoruz. Gümülcine’deki görevini tamamladı. Bağdat’ta görev yaptı. Iraklı soydaşlarımız da onu “Adnan Baba” olarak bilirler. Kapanışı burada yapmak üzere geldi, ancak ilk

defa gelmiş bir genç memur gibi çalıştı. Önümüzdeki hafta kendisine buradan veda edeceğiz. Kendisini bir abi olarak hep özleyeceğiz. Eminim o da sizleri orada özleyecektir. Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif: “Adnan Baba” diyorum hala. Burada 3 defa görev yaptı. Adnan Bey ile çok iyi görüştük ve konuştuk. Hatta bazı konularda beni teselli etti.

Buradan ayrıldığı zaman çok üzüldüm. Bunu bütün samimiyetimle söylüyorum. Hatta o zaman Batı Trakya gerçek babasını kaybetti diye de tweet atmıştım. Tekrar Batı Trakya'ya geldiğinde kaybettiğim bir dostu bulmuş gibi oldum. Son olarak 4 yıl yine burada görev yaptı. Biz onu Konsolosluğun "Adnan Babası" olarak bildik. Gerçekten de saygılı, mütevazı bu insanı daima hatırlayacağız. Adnan Baba'ya sağlıklı, huzurlu bir ömür diliyorum." Adnan Öztürk: "Müftü ve Başkonsolosumuza güzel sözleri için teşekkür ediyorum. Bu ortamı hazırladıkları için de kendilerine çok teşekkür ediyorum. Hanımefendiye ve mesai arkadaşlarıma da çok teşekkür ediyorum. Bu gün benim için anlamlı ve özel bir gün. Öyle bir günü yaşıyorum. Yıllarca onur ve büyük bir istekle ifa ettiğim mesleğimden emekli olmak üzere Batı Trakya'dan ayrılıyorum. Zor bir ayrılma. Yıllar içerisinde sevgi, saygı, muhabbetle karşılık gördüğüm Batı Trakya Türk Azınlığı

temsilcileri ve kontenjan öğretmenlerimiz de burada. Büyük onur duydum ve mutlu oldum. Geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim. Yıllar sonra ayrılmak zor. Bir taraftan ayrılık hüznünü yaşarken, diğer taraftan da aileme dönüyorum. Onlar da beni bekliyorlar. Bu kadar yıldan sonra konuşmak da zor. Batı Trakya'da güzel dostluklar kurdum, güzel hatıralar oluşturdum. Hepsini unutmamak üzere yanımda götüreceğim. Yeri geldikçe sizleri sevgi ve saygıyla anacağım. Sizler beni anlamaya ben de sizleri anlamaya çalıştım. Hiçbir zaman kırgınlık küskünlük yaşamadım. Ben bunun için ayrıca sizlere teşekkür ediyorum. Haklarınızı lütfen helal edin. Varsa benden yana da helal olsun. Konuşmalardan Başkonsolos Aykut Ünal Adnan Öztürk'e bir plaket takdim etti.

Bizler de Batı Trakya'da iz bırakan "Adnan Baba"ya bundan sonraki yaşamında mutluluklar diliyoruz.

Başyazının devamı

Bu tür insanların Yunan toplumunda pek karşılığı olduğu söylenemez. 2026 yılı sonuna kadar Türkiye'den Yunanistan'a 2 milyon civarında turist geleceği bazı araştırmacılar tarafından belirtilmektedir. Bu Yunanistan ekonomisine büyük bir katkıdır. Özellikle adalara kapıda vizenin getirilmesinden sonra buraların esnafı ayakta kalmıştır ki bunu açıkça kendileri de söylemektedir.

Ancak bütün bunlar yaşanırken, her ne kadar toplumda karşılığı olmasa da Yunan Hükümeti nezdinde de belli ki bir karşılık bulmuşa benziyor. Başbakan Miçotakis'in Selânik Uluslararası Fuarı'nda yaptığı açıklamalara bir bakın. Miçotakis yaptığı açıklamada Yunanistan'dan gayri menkul satın alan AB dışı ülke (Çin, Türkiye v.b.) vatandaşlarının devir vergisinin %3'ten %15 çıkarıldığı açıklamıştır. Bu da tabii ki emlak piyasasında fiyatların yükselmesine yol açacak ki en büyük zararı da yine Yunan halkı görecektir.

Bu tür paranoyaklara kimse prim vermemelidir. Yapay düşmanlıkları körükleyip Türk ve Yunan dostluğunu baltalamak isteyenler dikkate alınmamalı. Yoksa bir gün bakmışınız Dedeoğlu'na Türkler gelmez olur! Son yıllarda fiyatlardaki %30'a varan artışlar bunun habercisi değil mi?

“Bosna Kasabı” olarak bilinen savaş suçlusu Ratko Mladic öldü

SARAYBOSNA (AA) - Bosna Hersek'in doğusundaki Srebrenitsa'da Temmuz 1995'te Boşnaklara karşı işlenen soykırımdan hüküm giyen savaş suçlusu Ratko Mladic'in öldüğü bildirildi.

Bosna Hersek'teki Sırp Cumhuriyeti Radyo Televizyonunun (RTRS) haberine göre, uzun süredir sağlık sorunları yaşayan 84 yaşındaki Mladic, insanlığa karşı suçlar nedeniyle müebbet hapis cezasını çektiği Hollanda'nın Lahey kentindeki cezaevinde öldü. Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICTY), 2017'de Mladic'i soykırım, insanlığa karşı suçlar ile savaş hukukunu ihlal etmekten suçlu bularak müebbet hapse mahkum etmişti.

Mladic, Boşnak sivillere yönelik zulüm, imha, öldürme, sınır dışı etme ve zorla yerinden etme, Saraybosna Kuşatması sırasında sivillerin keskin nişancı ve topçu saldırılarıyla katledilmesi ve Birleşmiş Milletler (BM) askerlerinin rehin alınması suçlarından mahkum edilmişti. İşlediği suçlar nedeniyle uluslararası kamuoyunda “Bosna Kasabı” olarak da anılan Mladic, mahkeme kararlarına

ve çok sayıdaki delile rağmen Sırbistan'da ve Bosna Hersek'in Sırp Cumhuriyeti entitesinde bazı kesimlerce “kahraman” olarak görülüyordu.

- 16 yıl saklanan savaş suçlusu Mladic kimdir?

Ratko Mladic, 1942 yılında Bosna Hersek'in doğusundaki Kalinovik yakınlarındaki Bozanovici köyünde doğdu. Askeri eğitimini Belgrad'da aldı ve Yugoslav Halk Ordusu'nda (JNA) aktif görev yaptı. Mayıs 1992'de Bosna Hersek'te yeni kurulan Sırp Cumhuriyeti Ordusu Genelkurmay Başkanlığına getirildi ve 1996'ya kadar bu görevde kaldı.

ICTY tarafından ilk kez 24 Temmuz 1995'te hakkında iddianame hazırlanan Mladic, Bosna Hersek'teki savaşın ardından Sırbistan'a kaçarak yaklaşık 16 yıl saklandı.

Sırbistan makamlarının Mladic'i bulamadıkları yönündeki açıklamalarına karşın, onun

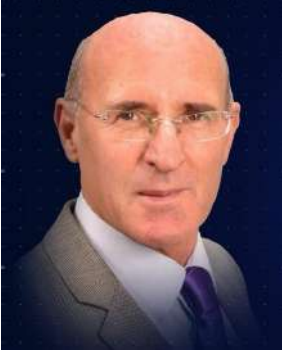

yıllarca devlet kurumlarındaki bazı kişiler tarafından korunduğu iddiaları gündeme geldi. Yerel bir televizyon programındaki görüntülerde, Mladic'in arandığı dönemde kalabalık ortamlarda insanlarla görüştüğü, eğlendiği ve fotoğraf çektiği görüldü. Mladic, 26 Mayıs 2011'de Sırbistan'ın Zrenjanin kenti yakınlarındaki Lazarevo köyünde yakalandı ve 31 Mayıs 2011'de Lahey'e gönderildi. Yargılaması 16 Mayıs 2012'de başlayan Mladic, hakkındaki suçlamaları kabul etmedi. Mladic, özellikle Temmuz 1995'te 8 bin 372 Boşnak sivilin katledildiği Srebrenitsa Soykırımı'nın baş sorumlusu ve azmettiricisi olarak kabul ediliyordu.

SREBRENİÇA'NIN KATLİAM KOMUTANININ SONU

Altay Suroy RECEPOĞLU

Ratko Mladić öldü.

Bosna Savaşı'nın en karanlık sayfalarından birinin baş aktörlerinden biri, 27 Ağustos 2026'da Lahey'deki Birleşmiş Milletler gözetimindeki cezaevinde, hakkında

verilmiş müebbet hapis cezasını çekerken hayatını kaybetti.

Fakat Mladić'in ölümüyle tartışma bitmedi.

Tam tersine, şimdi daha önemli bir tartışmanın kapısı açıldı:

Bir insan, mahkeme tarafından soykırım suçundan mahkûm edilmişse, öldükten sonra nasıl "kahraman" ilan edilebilir?

Ve daha önemlisi: Bir toplum, savaş suçlarıyla yüzleşmeden demokratik ve medeni bir gelecek kurabilir mi?

Bu sorular yalnızca Bosna-Hersek'in veya Sırbistan'ın soruları değildir. Bunlar, Avrupa'nın tamamının tarih, hukuk ve insanlık karşısındaki sınavıdır.

1992-1995 Bosna Savaşı, Yugoslavya'nın parçalanma sürecinin en kanlı dönemlerinden biriydi. Ancak 1995 yılının Temmuz ayında Srebrenitsa'da yaşananlar, savaşın sıradan bir askerî çatışması değildi.

Srebrenitsa, Birleşmiş Milletler tarafından "güvenli bölge" ilan edilmişti. Buna rağmen 11 Temmuz 1995'te Bosnalı Sırp güçleri şehre girdi. Ardından Boşnak erkek ve çocuklar sistematik biçimde ayrıldı, esir

alındı ve farklı noktalara götürülerek toplu infazlara maruz bırakıldı. Kadınlar, çocuklar ve yaşlıların önemli bölümü zorla bölgeden çıkarıldı.

Lahey'deki Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi, Srebrenitsa'daki öldürme operasyonunun sistematik ve örgütlü niteliğini ortaya koydu. Mahkeme kayıtlarında öldürülenlerin sayısının 8.000'in üzerinde olduğu kabul edilmektedir.

Bu nedenle Srebrenitsa, yalnızca bir savaş suçu değil, soykırım olarak tarihe geçti. Ve bu karar siyasi bir sloganla değil, yıllar süren uluslararası yargılama sonucunda verildi.

Ratko Mladić, Bosnalı Sırp Ordusu'nun başkomutanıydı.

Lahey'deki Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi, 22 Kasım 2017 tarihinde Mladić'i Srebrenitsa'da soykırım, insanlığa karşı suçlar ve savaş hukukunun ihlallerinden suçlu buldu ve müebbet hapis cezasına mahkûm etti. Oysa ülke mahkemesinin görevi Mladić'i yargılama olmasına rağmen gizlenmesini önlememiştir bile.

Lahey Mahkemenin tespitleri arasında Srebrenitsa'daki Boşnak nüfusunun ortadan kaldırılmasına yönelik ortak suç girişimi de bulunuyordu.

Mladić ayrıca Saraybosna'daki sivillere yönelik terör ve hukuka aykırı saldırılar, cinayetler, zulüm, zorla nakletme ve Birleşmiş Milletler personelinin rehin alınması gibi ağır suçlardan da mahkûm edildi. Dolayısıyla bugün Ratko Mladić hakkında

konusurken "tartışmalı bir general" demek, hukuki gerçeği eksik anlatmak olur.

Ratko Mladić, uluslararası bir mahkeme tarafından soykırım suçundan mahkûm edilmiş bir savaş suçlusudur.

Bu, bir siyasi yorum değil; mahkeme hükmüdür.

Sırbistan Cumhurbaşkanı, Mladić'in ölümünün ardından Lahey'i eleştirerek, Mladić'in Sırbistan'da ölmesine izin verilmemesini "medeniyet dışı" olarak nitelendirdi. Lahey'in generalin "parmaklıklar ardında ölmesini istediğini" söyledi.

Fakat burada unutulmaması gereken çok basit bir gerçek vardır:

Mladić, müebbet hapis cezası çekiyordu. Müebbet hapis, mahkemenin belirlediği en ağır hapis yaptırımlarından biridir. Mladić'in cezasının amacı onun bir gün yeniden özgür bir insan olarak toplum içine dönmesi değildi. Üstelik söz konusu kişi, herhangi bir adi suçtan hüküm giymiş biri değildi. Lahey Mahkemesi onun Srebrenitsa'daki soykırımın yanı sıra başka ağır uluslararası suçlardan da sorumlu olduğuna hükmetmişti. Bu nedenle Lahey'de ölmesi, başlı başına "medeniyet dışı" bir olay olarak nitelendirilemez.

Asıl mesele, adaletin uygulanıp uygulanmadığıdır.

Ve adalet burada bir mahkeme kararıyla uygulanmıştır.

Mladić'in cezaevinde ölmesi hukuk açısından bir sonuçtur.

Fakat onun ölümünden sonra Sırbistan ve Bosnalı Sırlar arasındaki bazı çevrelerde kahramanlaştırılması, çok daha derin bir soruna işaret etmektedir.

Çünkü bir savaş suçlusunun ölümü ile onun

tarihsel hafızadaki konumu aynı şey değildir. Bir insanın ölmesi biyolojik bir olaydır. Nasıl hatırlanacağı ise ahlaki ve siyasi bir tercihtir. Bugün bazı çevreler Mladić'i "general", "kahraman", "Sırp savunucusu" olarak anıyor. Oysa Srebrenitsa'da oğlunu, babasını, kardeşini veya eşini kaybeden aileler için Mladić'in adı başka bir anlam taşımaktadır. Onlar için Mladić, bir kahraman değil; kaybettikleri insanların ölümünün sembolüdür.

Sırp Devlet Başkanı Lahey'e yönelik açıklaması yalnızca Mladić'in cenazesinin nerede yapılacağı tartışması değildir. Çünkü devlet yöneticilerinin savaş suçlarıyla ilgili kullandıkları dil, toplumların tarih hafızasını doğrudan etkiler.

Bir devlet başkanı, uluslararası mahkeme tarafından soykırım suçundan mahkûm edilmiş bir kişinin cezaevinde ölmesini "medeniyet dışı" olarak nitelendiriyorsa, kamuoyunun şu soruyu sorması doğaldır: Peki Srebrenitsa'da öldürülen 8.000'den fazla insanın hayat hakkı neydi? Onların medeniyet hakkı neydi? Onların çocuklarının babalarına kavuşma hakkı neydi? Onların annelerinin oğullarını bir daha görememe acısı neydi? Potočari'de yıllardır kemikleri bulunan insanların hakkı neydi?

Bir savaş suçlusunun cezaevinde ölmesini "medeniyet dışı" olarak nitelendirmek kolaydır.

Fakat Srebrenitsa'da öldürülen insanların isimlerini hatırlamak ve onların yakınlarının adalet talebini savunmak, gerçek medeniyet sınavıdır.

Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşturduğu hukuk düzeninin en önemli kazanımlarından biri, savaş suçlarının ve

insanlığa karşı suçların cezasız bırakılmaması düşüncesidir.

Eski Yugoslavya için kurulan Lahey Mahkemesi de bu anlayışın ürünlerinden biriydi.

Mahkemeler kuruldu. Deliller toplandı.

Tanıklar dinlendi. Toplu mezarlar araştırıldı. DNA analizleri yapıldı. Belgeler incelendi. Ve yıllar süren yargılamalar sonucunda kararlar verildi.

Mladić'in mahkûmiyeti de böyle bir yargı sürecinin sonucudur.

Bu nedenle bugün mesele, "Lahey Mladić'e kötü davrandı mı?" sorusundan ibaret değildir.

Asıl soru şudur: Lahey'de verilen mahkeme kararlarının ortaya koyduğu gerçekleri toplumlar kabul edecek mi?

Draza Mihailović, II. Dünya Savaşı sonrasında Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından yargılandı. 15 Temmuz 1946'da Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi tarafından ölüm cezasına çarptırıldı ve hüküm 17 Temmuz 1946'da infaz edildi. Komünist Yugoslavya döneminde Mihailović, resmî tarih anlatısında hain ve savaş suçlusu olarak kabul edildi. Fakat Yugoslavya'nın dağılmasından yıllar sonra, tarihî ve siyasi değerlendirmeler değişti. Belgrad Yüksek Mahkemesi 2015 yılında Mihailović'in rehabilitasyon (aklanma) talebini kabul ederek 1946 tarihli mahkûmiyet kararını geçersiz ilan etti. Böylece Mihailović'in medeni hakları hukuken iade edilmiş oldu.

Bu gelişme, yalnızca bir mahkeme kararının değiştirilmesi değildi. Aynı zamanda devletlerin geçmişe bakışının nasıl değişebildiğini gösteren çarpıcı bir örnekti. Bir dönemin "devlet düşmanı" olarak

gördüğü bir kişi, başka bir dönemde "millî direnişçi" veya "kahraman" olarak yeniden değerlendirilebiliyordu.

İşte tam burada Srebrenitsa ve Ratko Mladić meselesiyle ilgili daha büyük bir soru ortaya çıkıyor:

Bugünün savaş suçluları yarının kahramanlarına dönüştürülebilir mi?

Tarih bize gösteriyor ki savaş suçlarının inkârı ve suçluların kahramanlaştırılması, yalnızca geçmişle ilgili değildir.

Geçmişte işlenen suçların inkâr edilmesi, gelecekte benzer suçların işlenmesini kolaylaştırabilir.

Çünkü bir toplum, suçluyu suçlu olarak değil kahraman olarak görmeye başladığında, kurbanın hafızasını da yok etmeye başlar.

Bu nedenle Srebrenitsa'nın hatırlanması yalnızca Boşnakların meselesi değildir. Bu, insanlığın meselesidir.

Srebrenitsa'yı hatırlamak, "bir daha asla" sözünün gerçekten anlamlı olup olmadığını sınamaktır.

Ratko Mladić artık hayatta değil. Fakat Srebrenitsa'nın anneleri hâlâ hayatta. Potočari'de mezarlar hâlâ orada. Toplu mezarlardan çıkarılan kemikler hâlâ kimliklendiriliyor. Her yıl yeni kurbanlar toprağa veriliyor.

Ve her yıl 11 Temmuz'da binlerce insan, Srebrenitsa'da öldürülenleri anmak için Potočari'ye gidiyor.

Mladić'in hayatı sona erdi. Fakat onun döneminin bıraktığı nefret, inkâr ve kahramanlaştırma tartışması sona ermedi.

Tam da bu nedenle bugün yapılması gereken, bir savaş suçlusunun ölümünü kutlamak veya onun için kahramanlık destanı yazmak değildir.

Yapılması gereken, Srebrenitsa'nın

kurbanlarını hatırlamaktır. Çünkü tarih, yalnızca kazananların değil, öldürülenlerin de hafızasıdır.

Bir generalin üniforması, işlediği suçları ortadan kaldırmaz.

Bir devletin desteği, bir komutanı suçsuz yapmaz.

Bir toplumun bir kişiyi kahraman ilan etmesi, uluslararası mahkemenin hükmünü geçersiz kılmaz.

Ve bir savaş suçlusunun ölmesi, onun mağdurlarının acısını sona erdirmez. Sırpların kendi tarihlerini araştırması, kendi mağdurlarını anması ve geçmişte yaşadıkları haksızlıkları tartışması elbette meşrudur.

Boşnakların, Hırvatların, Kosovalıların, Sırpların ve bölgedeki diğer halkların kendi acılarını hatırlama hakkı vardır. Ancak bir halkın acısını hatırlamak, başka bir halkın acısını inkâr etmeyi gerektirmez.

Sırp kurbanların hatırlanması Srebrenitsa gerçeğini ortadan kaldırmaz. Boşnak kurbanların anılması Sırp sivillerin acılarını yok saymayı gerektirmez.

Gerçek bir tarih anlayışı, bütün kurbanların isimlerini aynı tarih kitabına yazabilmektir.

Balkanlar'ın ihtiyacı da tam olarak budur: Kimin daha büyük acı çektiğini yarıştıran bir tarih değil; kimin ne yaptığını, kimin öldüğünü ve kimin neden öldürüldüğünü açıkça ortaya koyan bir tarih.

<https://www.ngazete.com/srebrenicanin-katlani-komutaninin-sonu-5137yy.htm>

ŞİİR

BOSNA – HERSEK

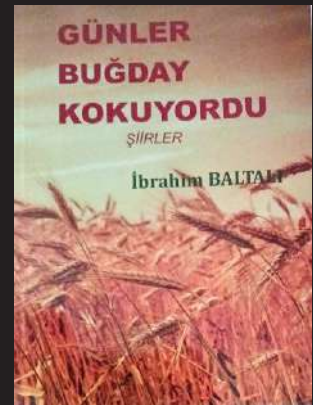
Bir kavgadır sürüp gider
Rüzgarın çocuklarında
Binlerce insan sürüklenir
Yapayalnız buz kaldırımlarda
Suç hep güllerin olur
Sönerken boncuk gözler BOSNA – HERSEK'TE

Kan sesleriyle uyanır sabah
Balyoz gibi iner anaların çığlıkları
Açlık susuzluk yaklaşır dalga dalga
Kararır gökyüzü ihanet edercesine
Kırılırken bebek eller BOSNA – HERSEK'TE

Gün erir yıkık duvarlarda
Ay parlar geçer susuz dudaklardan
Dayanılmaz yalnızlık başlar eviçlerinde
Ayak sesleri kurşun sesleri
Deler geçer geceyi
Yalvarırken bir çift el BOSNA – HERSEK'TE

1993 - İbrahim BALATLI

Bu şiir, Saraybosna pazarına atılan bir bombanın patlaması sonucunda duyulan acı sonrasında yazılmıştır. Şiir, 2022 yılında İbrahim Baltalı'nın kaleme aldığı ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının SEDEP - Soydaş Edebiyatı Destek Programı çerçevesinde basılan "Günler Buğday Kokuyordu" adlı kitabın 17. sayfasında yer almıştır.

HER ŞEY YOLUNDA MI (!)

Selahattin KESİT

Son dönemlerde hayatımıza nereden geldiği bilinmeyen yeni bir kavram girmeye başladı. "Her şey yolunda mı" sorusu. Belki de vereceğin cevabı merak etmeyen kişidir soruyu

soran ve yolunda yolunda der geçiştirirsin.

Bu cümle, iki arkadaşın karşılaştıklarında birbirlerine karşı kullandıkları hâl-hatır soru cümlesi olarak kullanılıyor.

Kültürümüzde var olan "Nasılsın, iyi misin" soru cümlesi yerine ikame ediliyor. Onun samimiyet ve içtenlik anlamını barındırmıyor ama, olsun. Biz böyle dersek doğrudur kabilinden kullanıyorsak doğru olacaktır.

Genellikle hiçbir şeyin yolunda gitmediği insanlara sorulan soru.

Aslında kapsamlı bir soru. Kontrol sorusu. Her şey yolunda değilse sınırları bozan bir sorudur. İnsan ister istemez bir durup düşünüyor.

Düşünmeye başlayıp anlatmaya başlayınca muhatabın senden sıkılıyor ve etrafına attığı kaçamak bakışlarla bir an evvel senden kurtulmak adına bir başkasına da aynı soruyu soruyor. Onunla da ilgilenirmiş davranışı ile pişman olduğu sorunun cevabından kurtulmuş oluyor.

Zaten sadece tanıdık kategorisinden olduğun birine "Her şey yolunda mı?" diye sormak azıcık tuhaf değil mi?

Bu hâl - hatır soru cümlesinin kökeni nedir bilinmiyor ama, muhtemelen Yunanca'da kullanılan "ὅλα καλὰ - ola kala - her şey güzel mi, iyi mi?" ya da: "τέλος καλὰ, ὅλα καλὰ - telos kala, ola kala - sonu güzel - iyi, her şey güzel - iyi" sorusunun uydurularak tercüme edilmiş hâl düşüncesi akla yatkın geliyor. Zira son zamanlarda Yunanca'dan mota-mot tercüme edilerek o kadar çok yanlış kullanılan kelime, cümle türedi ki artık önüne geçilmesi bile imkânsız hale gelmeye başladı. Bunun sebebi de kendi anadili Türkçe'deki karşılığını bilmeyen şahıs anadili gibi öğrenmeye çalıştığı! Yunanca'dan kelimenin yalın sözlük karşılığı tercümesini doğru gibi kullanmasından kaynaklanıyor. Bir şeyin temeli bozuk, eksik ise haliyle ürünü de mahsulü de sonuç da eksik ve yanlış olacaktır.

Her şey yolunda mı hâl-hatır soru cümlesi bozuk bir tercüme ve başka kültürün anlam derinliğini ifade ediyor olması, aynı derinlik ve anlam bizim inanç ve yaşam kültürümüzde aynı derinlikte karşılığı olmadığından dolayı anlamı cılız kalıyor, sırtıyor ve muhatabına içtenlik samimiyetini hissettirmek şöyle dursun, art niyet düşüncesini tetikliyor da haberi olunmuyor.

"Her şey yolunda mı" sorusu ile

maksut olunan nedir?

İyiliklerin hepsinin yolunda oluşu mu?

Kötülüklerin hepsinin yolunda oluşu mu? "Her şey yolunda mı" diye sorarken anlam kapısı iki duruma da eşit düzeyde açık oluyor.

Burada "halinin iyiliği" olduğu maksadı anlaşılamıyor. Muhatabına samimiyetin sinetik enerjisi aktarılamıyor. Bir anda iç dünya ortamı şoka giriyor. Aksi enerji duygu tohumları harekete geçiyor. Yok böyle bir şey deniliyorsa, o zaman da sorunun sorulması samimiyet içermediğinden dolayı oluşturduğu etkileşim fark edilemiyor çünkü nasıl olsa soru zordan, yapay, içtenlikten uzak olduğu için ardınca oluşan ruh halini gören göz ile bakılamıyor.

Hâl-hatır sorusunda muhatabın ruh halinin derinliğine daha ilk göz temasının ardından samimi bir duygu ifadesi göndererek ciddiyet ve özverili bir mesaj göndermektir asıl olan. Bundan uzak bir irtibat başlangıcı, sonunu nereye kavuşturur? Elbette ciddiyetsiz bir sohbet ortam birlikteliğine. Bunun neticesi olarak da hâz alınamayan bir sohbet, ciddiyetsiz ortam, laubalileştirilmiş tavırlar. En nihayetinde de off sıkıldım, tatsız muhabbet, laga-luga konuşmalar vs gibi tanımlarla açıklanan bir birliktelik.

Her şeyin yolunda olması aklen, fitraten, eşyanın tabiatına münasiplik noktasında mümkün kılınamıyor.

Bir defa insanın her düşüncesini, hayalini, planını, hedefini, neyi hesap ediyorsa hepsini yoluna koyması imkansızdır. Buna ne güç yetiyor ne de zaman.

Ne böyle bir imkân oluyor ne de fırsat.

Öyle ise hayatta karşılığı olmayan bir sonucun ilk anda sorulması da acaba hangi samimiyeti barındırır!

Hâl-hatır sormak samimiyet duygusunu pekiştirmenin ilk ifadesi değimliydi? Candan bir dost selamının ilk kelamı değimliydi?

Bir meşakkatin ilk teselli anahtarı değimliydi?

Paylaşılması arzulanan duyguların ilk ışığı değimliydi. ...?

Nerede bunlar?

Heyhat!

Sun'ileşen ilişkiler, yapaylaşan davranışlar, yüzeyselleşen bağlar, yozlaşan düşünceler, çıkarın ağır bastığı bağlar.

Sonucu da kopuşmaya yüz tutmuş hayat birlikteliği.

"Her şey yolunda mı" sorusunun oluşturduğu aksi anlamlardan kurtulmak için sarf edilen gayretler telafi ve tedavi olamayacak düşünceler üretilmesine sebebiyet veriyor. Muhatabın yaşadığı ve tekrarlanmasını istemediği durumların da aynı şekilde yoluna devam etmesini, olumsuz anlamıyla, temenni eder bir his uyandırıyor. Ya da muhatabın bilmediği ve kendisine isnat edilen davranışlar mı var da bunların yolunda oluşu araştırılıyor gibi düşünceler sorunun içinde barınıyor.

Dostluk samimiyeti inşa ederken bir anda acaba!! Endişe ve tereddüt yaklaşım duygusu hızlı şekilde canlanıveriyor.

Neyin yolunda oluşu belirgin olmayan sohbet giriş cümlelerinin açıklamaları da zorlaşıyor. Açıklansa dahi arada oluşan tereddüt bulutları berraklaşmıyor. Her ne kadar izale edilmeye çalışılsa da bulanıklık

giderilemiyor. Belki de "derdini çevrenle paylaş, hem derdinle hem çevrenle uğraş" ortamına bir anda dalıveriyorsun da çıkmakta zorlanır durumuna düşüyorsun. Bizim inanç değerlerimizde "nasılsın" diye hâl hatır sorma akrabalık bağlarının derinliğinden, sıla-i rahim inanç derinliğinden kaynaklıdır. Arkadaşlık samimiyetini bertaraf edecek sinsilik tuzağından uzak eyleyecek içten bir HÂL sorusudur.

"İyiym hamdolsun" cevabı ile şükre vesile olur ve ortamı da havayı da sohbeti de samimi duaya vesile kılar.

Ruhsal etkileşimin samimiyet yolu sadra şifa, derde devaya dönüşür.

"Nasıl" soru kelimesinin aslı "Ne asıl?" olduğundan durumun aslını, astarını ararız. Kalpten ünsiyeti yaşatırız.

Halimizi hem KAL-Ü KÎYL, hem HÂL ile içtenlikle hayata yansıtırız.

Bizim hayatımıza "her şey yolunda mı" ilkesi yön vermez.

Bizim hayatımıza ortamı duaya vesile kılan, sadra şifa, derde devânın anahtarı olan "Nasılsın, halin nicedir" samimiyet sorusu yön verir.

"Her şey yolunda mı!"nın yön verdiği düşüncelere de başarılar dilerken ufuklarını açacak, hayatlarına yön verecek şu cümleyi ithaf edelim.

"Eninde sonunda her şey yoluna girecektir emin ol. Eğer hâlâ yoluna girmemişse, demek ki daha sona gelmedin."

GELENEKLERİMİZDEN AİLE SOFRASI

Asım ÇAVUŞOĞLU

Maneviyatı yüksek bir de geleneklerine sadık olan kişilerden meydana gelen bir topluluk, daima huzur ve asayiş içinde

olur. Ahlâk ve maneviyatı zayıf insanların teşkil ettiği toplumların ise, çoğunlukla adaletsizlik içinde kıvranmaları, çöküntüye uğramaları kaçınılmazdır.

Bilindiği üzere toplumlar güçlerini sahip oldukları ve yaşamlarında uyguladıkları örf, adet ve geleneklerden alırlar. Örneğin, sofrası ve mutfak kültürü gibi. Söz konusu kültür bağlamında yiyecek ve içecekler, hayatın devamını sağlaması yanında, karşılıklı ilişkilerin kurulması ailede sevinç ve üzüntülerin paylaşılması gibi önemli işleri de üstlenirler. Hatta bu sofrada ferdası günü yapılacak işlerin programı dahi konuşulur, yazılır çizilirdi.

Batı Trakya'da her Türk ailesi, dün olduğu kadar, bugün olmasa da genellikle bir gün içinde üç defa sofrası başında toplanmaktadır; sabah, öğle ve akşam.

Her ailede yemek saatleri, aile fertlerinin iş ve okul durumlarına göre ayarlanır. Yemek zamanı yaklaşınca ailenin gençleri (varsa özellikle kızları) ellerini yıkadıktan sonra sofranın kurulmasına yardım ederlerdi. Yemek genellikle yuvarlak sini üzerinde oturarak yenirdi. Bu gelenek de diğer örf-adetlerde olduğu gibi yozlaşmaya başlamış, hatta köylerde dahi kullanılmaz olmuştur. Artık yaygın olarak masa üzerinde, ayrı tabakla yeme alışkanlığı benimsenmiştir. Ne var ki bu gelenek de son yıllarda Azınlık gençlerinin köylerden şehirlere yerleşmeleri, meslek erbabı olanların iş yeri ve okulların evlere uzaklığı, hanımların da çoğu zaman çalışıyor olması, tatil günleri dışında öğle yemeğinde bir araya gelme imkânını ortadan kaldırdığı gözlemlenmektedir. Bunun sonucu diğer gelenek - göreneklerimizde olan yozlaşmalar eski kültürümüzdeki günde üç defa sofra kurma geleneğimizde de yozlaşmaların olduğu, böylece günün şartlarına uyulduğu ortaya çıkmıştır.

Bilinmesinde fayda olacağı düşüncesiyle not düşünüyorum. Aileyi merkeze almayan, her bakış açısı olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Cemiyet meseleleri bütüncül ele alınmak zorundadır. Toplumun inancını, örfünü, geleneğini ve bunun gibi kültürel motiflerini dikkate almak zorunluluktur. Eski insanlarımızın en çok önem verdiği hatta önemden de öte yaşam gayesi gördüğü

konuyu yok sayarak toplumsal düzen sağlamaya çalışmak boşuna olup abesle iştir.

Bu noktada yine sözü aileye getirip diyeceğim şu ki, aile ihtiyaç hissettikleri takdirde bu işlevlerini yerine getirmeye devam etmekte ve inandıkları dini değerleri ve davranışları çocuklarına aktarabilmektedirler. Dini ve milli kültürün aktarımı için aile en uygun ortamdır. Hele bu ailede eski insanlardan olan var ise... "Aile, sevgi şefkat ve güvenin ilk doğal kaynağıdır. Kişinin kendisini huzur ve güven içinde hissettiği bir ortamdır. İdeal bir aile, mensuplarına sıcak ve şefkatli bir ortam sağlar. İnsanlar kendilerini aile içinde güvende ve mutlu hissederler. Ailede oluşturulan sevgi, saygı ve güven ortamı ailenin diğer işlevlerini yerine getirmesine de temel oluşturur.

Ancak bu noktada üzülen de olsa bir hususu dile getirmek istiyorum. O da aile zaman zaman topluca parklara, deniz ve göl kenarlarına giderler. Yanlarında götürdükleri yiyeceklerden, içeceklerden, artanları belediyelerin koydukları çöp kutu ve bidonlarına koymayıp gelişi güzel tarla ve yol boylarına atmaları hiç de şükar olmayan hareketler değil midir?

Yapılan diğer temizlik işleri gölgeleniyor mu?

Yunanistan

Batı Trakya'da Türkçe yer adları

Bıdıklı, (Τυχερόν - Tiheron), Meriç (Evros) ilinde, Dedeağaç'ın 50 km kuzey doğusunda, Sofulu Belediyesine bağlı, Meriç Nehri'ne 4 km mesafede yer alan bir köydür. Köyün Sofulu'ya uzaklığı 23 km olup sadece Hristiyanlar tarafından meskûndur. Köyde 2021 nüfus sayımına göre 1.483 kişi yaşamaktadır.

Bıldırköy, (Πάλη - Pali), Meriç (Evros) ilinin en kuzeyinde Yunanistan Bulgaristan hududu yakınlarında, tamamen Hristiyanlar tarafından meskûn, Kumçiftliği Belediyesine bağlı, 62 m rakımlı bir köydür. Dedeağaç'a 152 km, Edirne'ye 31km mesafededir. Köyde 1947 yılına kadar Türkler yaşamıştır.

Bıyıklı Osman, Bıyıklıköy'ün eski kayıtlardaki adı.

Bıyıklıköy – Bıyıklıosman, (Μύστακας - Mistakas), Rodop ilinde, Gümölcine'nin 27 km kuzey doğusunda, Kozlukebiri Belediyesine bağlı, Şapçı kasabasına 10 km mesafede, 40 m rakımlı bir köydür. Tamamen Müslüman Türklerden oluşan köyün 2021 sayımına göre nüfusu ise 374 kişiden ibarettir.

Bıyıklû, Aksakal köyünün başka bir adı.

Bobatarla, Ayazma köyü yakınlarında bir mevki adı.

Boğazyanı, Aralıkburun köyü etrafında bir dağ.

Bolistra, Bulustra köyünün bir başka adı.
Boyacılar, (Βαφέϊκα - Vafeyka), İskeçe ilinde, İskeçe'nin 9 km kuzey doğusunda yer alan 29 m rakımlı köydür. Bulustra Belediyesine bağlıdır. 2021 sayımına göre

köyün nüfusu 295 olup Hristiyanlar ve Müslüman Türkler birlikte yaşamaktadırlar.

Boyalık, Büyük Doğanca köyü etrafında yer alan bir mevki adı.

Bozkaya, Ayazma köyü yakınlarında bir tepe adı.

Bölecek, Anbarköy yakınlarında bir mevki adı.

Bufköy, (Βύας - Vias), Meriç (Evros) ilinde, Kumçiftliği bölgesinde yer alan ve 1961 yılında terk edilen bir köydür. En son 1951 yılındaki sayımda 61 kişi kaydedilmiştir.

Bulatköy, (Ασώματος - Asomatos), Rodop ilinde, Gümölcine'nin 8 km kuzey batısında, Yassıköy Belediyesine bağlı, 86 m rakımlı bir köydür.1. Yaka olarak bilinen Rodop Dağları'nın eteklerindeki bölgede yer almaktadır. Köyde 601kişiden oluşan Hristiyan ve Müslüman Türkler yaşamaktadır. Kirazıyla meşhurdur ve her yıl köyde Kiraz Festivali düzenlenmektedir.

Bulduklu, (Τυχηρόν - Tihiron), Rodop ilinde, Gümölcine'nin 9 km Kuzeydoğusunda, Gümölcine Belediyesine bağlı, 185 m rakımlı bir köydür. Tamamen Müslüman Türkler tarafından meskûndur. 2021 sayımına göre köyde 280 kişi yaşamaktadır.

Bulgarköy, (Ελληνοχώριον - Ellinohorion), Meriç (Evros) ilinde, Dedeağaç'ın 99 km kuzeyinde, Dimetoka'ya 6 km mesafede, Dimetoka Belediyesine bağlı, 38 m rakımlı bir köydür. Tamamen Hristiyanlar tarafından meskûndur. 2021 sayımına göre köyün nüfusu 506 kişidir...

Danışma Kurulundan Başkonsolos Aykut Ünal'a veda yemeği

Yaklaşık dört yıldan bu yana Gümölcine Başkonsolosluğu görevini yürüten Aykut Ünal'ın Batı Trakya'dan ayrılacak olması dolayısıyla Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu tarafından 21 Eylül 2026 akşamı Eşekçili köyünde bir veda yemeği düzenledi.

Yemeğe; Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa, Gümölcine Müftüsü İbrahim Şerif, milletvekilleri Özgür Ferhat ve Hüseyin Zeybek, DEB Partisi G. Başkanı Çiğdem Asafoğlu, diğer Danışma Kurulu üyelerinin yanı sıra kontenjan öğretmenleri ve konsolosluk personeli katıldı. Toplantıda özetle aşağıdaki konuşmalar yapıldı:

Gümölcine Müftüsü İbrahim Şerif:

Bu akşam burada bir veda için toplandık. Tabii ki de kavuşmalar gülerken, ayrılıklar ise hüznlenerek yaşanan bir andır. Bugün 3 yılı aşkın Batı Trakya'da görev yapan Sayın Başkonsolosumuzu ve değerli eşlerini uğurlamak veya veda etmek için bir araya gelmiş bulunuyoruz. Bu akşam söylenecek sözlerle birlikte, tabii ki de hepimizin içinde duygular düşünceler var olduğunu biliyorum. Sayın Başkonsolosumuzla bir çok yerlere davetli olarak gitti ve onları da Başkonsolosluğa davet etti. Sayın Başkonsolosumuz burada yaklaşık 4 yıl görev yaptı. Köylere gittik. Mevlitlere, mahyalara katıldı.

Danışma Kurulu Başkanı Mustafa Trampa, Başkonsolos Aykut Ünal'a plaket takdim etti.

Halkımız kendisini muhabbetle ve sevgiyle karşıladı. Bunları gördük. Enerjisi daima pozitif oldu. Bütün bunlara şahidim. Buraya monşerler gelmedi. Gelen konsoloslar bizim gibi insanlardı. Camide, Gençler Birliğinde, düğünde, bayramda da beraberdik. O gün dinleyenler hem memnun oldular hem de mutlu oldular. Yolunuz açık olsun. Sizi hiçbir zaman unutmayacağız. Hizmetleriniz, insancıl olunuz, insanlara bakışınız gerçekten de mükemmeldi.

Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa:

Tabii ki dört yıla yakın bir zaman dilimi, o basit bir zaman dilimi değil, az değil. Bugüne kadar ben takriben müftüm gerçi 19 Konsolos gördü geçirdi, ama bizim yaşımız o kadar müsait değil biz 2000 yılından beri bu hizmetlerdeyiz genelde ortalama iki 2,3 yıl başkonsoloslarımız kalıyordu. Aykut Bey'in dört yıl kalması sayın Başkonsolosumuz için bu aslında önemli bir gösterge. Şunu demek istiyorum: Kendisi bir diplomat. Diplomasinin bir dili var, bir literatürü var. Başkonsolosluğumuz Batı Trakya'yı, değerlerini, buradaki sorunlara, buradaki insanlara bir gönül diliyle

yaklaştığını ki kendisini biz o şekilde gördük.

Bir diplomat gibi sadece, evet iki ülke arasındaki ilişkileri bir belki diplomasi diliyle

Gümülcine S. Müftüsü İbrahim Şerif.

yönetiyordu ama Batı Trakya insanı ile irtibat kurduğu zaman bir gönül dilini de aynı zamanda kullandığını görüyorduk ve müsaade ediyorduk.

Kendileri geldi göreve başladık ve takriben dört yıl beraber olduk. Arkadaşlar biliyorsunuz Batı Trakya Türk azınlığı dört yıl içerisinde bir çok problemle karşı karşıya kaldık. Daha önceden olduğu gibi bundan sonra da böyle olacak, ama biz sayın Başkonsolosumuzla her problemi konuşarak, istişare ederek, asgari en güzel düzeylerde fikir partisi yaparak, en uygun fikir neyse gerek kendileriyle, gerekse danışma kurulu üyelerimizle birlikte bu bu toplumun faydasına olacak şekilde çözüm üretmeye, istişareler yapmaya çalıştık.

Kendisi de bu anlamda bizim için çok değerli, çünkü Batı Trakya Türk Azınlığının önemli bir parçasıydı bizim nazarımızda. Biz kendisini öyle gördük ve inşallah kendileri de ayrıldıktan sonra inanıyorum orada bizi savunacağını ve Batı Trakya'ya anlatacağını. Bir beyefendiyi daha buradan belki uğurlamanın hüznünü yaşıyoruz ama neticede bu doğanın bir kuralıdır. Kendisi bu şekilde iyilikle güzellikle yâd ederek buradan aramızdan ayrılacak, ama batı Trakya sevgisi gönlünden hiçbir zaman eksik olmayacak, eksilmeyecek ve biz

kendisini iyi bir Batı Trakya Türk Azınlığının elçisi olarak dünyanın her yerinde yarın öbür gün görmek istediğimizi ifade ediyorum. Arkadaşlarımızla burada veda edecek ama inşallah sayın müftümün de dediği gibi Ankara'da yeni bir göreve başlayacak. İnşallah kendisi için daha hayırlı bir göreve başlayacaktır. Peygamber efendimizin bir sözü var diyor ki "olan şey hayırlıdır. Bu tayinin kendisi için hayırlı olacağını biz inanıyoruz. Rabbim yolunu bahtını açık eylesin, bereketli eylesin inşallah kendileri daha yüksek mevkilerde görmek nasip eyle diyorum.

T.C. Gümülcine

Başkonsolosu Aykut Ünal:

Konuşma yapmak çok kolay değil. Tahmin edersiniz.

Çünkü insan görevden ayrılırken sadece masasından ayrılıp toplanmıyor. Somut hacmi olsa belki bir tır filosu kadar birikim de buradan ayrılıyor.

Burada çok güzel insanlar tanıdık. Dürüstlüğü ile emeğiyle vicdanıyla iz bırakan insanlarla tanıştık, onlara şahit olduk, ama her toplumda bulunduğu gibi zıttıyla da devletimizin tutumuna uygun şekilde ve sınırdan muhatap olduğumuz durumlarda oldu...

Ben eşimle sizin Anavatan dediğiniz topraklardan geldik. Azınlık olmayı ancak bir dereceye kadar anlayabiliriz, hissedebiliriz, ama şunu öğrendim: İnsan bazen doğduğu yerde çoğunluk olabiliyor, ama gönlünün bir parçası başka bir yerde azınlık olarak yaşıyor, burası da benim için her zaman Batı Trakya olacak.

Azınlık olmak tabii bir bakıma iki kez dikkatli yaşamak, bir hata yaptığınızda sadece kendinizi değil ait olduğunuz grubu da topluluğu da temsil ettiğinizi düşünürsünüz, bu yüzden belki de daha sessiz yürürsünüz, belki daha dikkatli konuşursunuz, daha fazlası sabredersiniz, bu bir gözlem ama bir diğer gözlerimi de paylaşmak istiyorum. Azınlık hala varsa ve bilinçli hareket ediyorsa burada sağlam temeller ve önderlik var demektir. Bu önderliğinde içindekilere ilişkin düşüncelerimi de paylaşmak istiyorum.

Bu vesileyle müftülerden başlayalım. Müftünün olduğu yerde tartışma kısa sürer değil mi, çünkü herkes sonunda hocam siz daha iyi bilirsiniz der. Müftü tebessüm ederek bakıyorsa ya çok güzel bir haber gelecektir, ya da çok sağlam bir nasihat gelecek demektir. Batı Trakya Türk azınlığı danışma kurulu başkanlığı görevlerini üstlenen müftülerimiz, kendi sorumluluklarındaki masrafı yürüten müftülerimiz, hakkında şunu öğrendim: Müftülükte en zor şey herhalde fetva vermek değil de, herkesin aynı anda haklı olduğuna inandığı toplantıları yönetmek. Galiba değerli de Partisi başkanımız hakkında da bir şeyler söylemek isterim. Bir erkek lider sert konuşursa kararlı olur, ama kadın lider aynı etkiyi gösterince sert denebilir... Siyaset zor bir yol. Siyasette kadın bazen iki kat yorulup yarısı kadar takdir görebiliyor, ama iz bırakan insanlar en rahat yürüyenler değil, en çok direnmek zorunda kalanlardır. Kadınlarımıza da değinmek istiyorum burada herkes tarafından aktarılan çok farklı tecrübelerin sonucunda şu çıkıyor: Batı Trakya'da, hatta genişletelim dünyada kadının varlığı desteği ve dokunuşu olmadan bir arpa boyu yol alınamaz. Kadın ikna olmuşsa toplum ikna olmuş demektir. onlarsız biz erkekler bir hiçiz. Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsiller Derneği Başkanı Zeynep Tevfikoğlu'na ve

DEB Partisi Başkanı Çiğdem Asafoğlu'na, kadın basın mensupları arkadaşlara, biricik kadın kontenjan öğretmenimiz ve tabii ki eşlerimiz, aslında Türk kadının önünde saygıyla eğiliyorum. Diğer siyasetçi

kariyerim için hayırlı olan bir göreve atanmanın gurur ve mutluluğunu yaşıyorum.. Her zamanki duygularıyla Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği hedefte, devletimizin de bu temelde kararlılığıyla Türk milletinin

Danışma Kurulu üyeleri yemek sonrasında Başkonsolos Aykut Ünal ile hatıra fotoğrafı çekti.

arkadaşlarımıza, dostlarımıza gelirse bu kısmı çok düşündüm ne diyeceğimi düşündüm ama şunu yeterli olacağını sonucuna vardım Allah'ın dediği olur, ne olursa hayırlısı olur. Tabii birlik ve dernek başkanları arkadaşlarımız için de yükünüz çok ağır, Allah yükünüzü ve gücünüzü daha da arttırsın... Buradaki görevimi noktalıyorum. Gönlümdeki herkesi göremeden ayrılacağız. Sizlerden ricamız eşimle birlikte tüm dostlara kanımca olanlara sevgi ve saygılarımı iletmeniz, devlete millete daha da yararlı daha da fazla hizmette bulunabileceğim, şahsım ve

çıkarlarına bağlılıkla hizmete devam edeceğim ve sizi bir an olsun unutmayacağım. Konuşmalarda sonra Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Tarafından Başkonsolos Aykut Ünal'a plaket takdim edildi. Ayrıca Gümölcine Türk Gençler Birliği Başkanı Sedat Hasan ve kontenjan öğretmenleri de Başkonsolos Aykut Ünal'a çeşitli hediyeler takdim ettiler.

BALKAN YOLCUSU İLE POSTUBOŞ (POŞPOŞ) BABA TEKKESİ

Lütfiye HACI HÜSEYİN

İnsanlık varoluşundan itibaren keşfetme merakını kendinden sonra gelenlere miras bırakmıştır. Özellikle de “tebdil-i mekanda

ferahlık vardır” anlayışının bir sonucu olarak yeni yerler keşfetme arzusu bu mirasın en ilgi duyulanlarından. Yapılan keşifleri diğerleriyle paylaşmak da keşif arzusu kadar eski dürtülerden olmuştur. Böylece hem günün heyecanını hem de geçmişin yaşanmışlığını aktaran seyahatnameler, önceleri sadece yazılı, sonra çizimli ya da gravürlü sonra fotoğraflı, daha sonra kamerayla da hareketli filmlere derken bir dönüşüm içinde günümüze dek geldi. İnternetle birlikte gelişen çevrimiçi dünya ise insanın keşif merakını yönlendirmesi ve tatmin etmesi için dipsiz bir kuyu oldu. Artık eline kamera alan birçok insanın kendine ait bir sosyal medya kanalı var. Aynı ya da çeşitli konularda, farklı farklı insanlar kendi kadrarlarından kendi bakış açılarını izleyicisine ulaştırabiliyor. Bu konular arasında, geziyi seçenlerin izleyicisinin çokluğu da sözü edilen mirasın bir yansıması olarak karşımızda duruyor.

Bahsi geçen kanal sahiplerinin flaşlarından son zamanlarda Batı Trakya da nasibini almaya başladı. Bundan önceki gezginler arasında Batı Trakya’yı, tarihi gerçeklikleri ve olanakları içinde, kimi zaman yazılı kimi zaman da görsel basına konu edenler oldu elbette. Ancak bu yazımda, zaten yeterince popüler olan internet medyası dünyasının içerik üreticilerinden olmayan, unutulmaması gerektiğini düşündüğüm Füzuran’ın¹ tam da

onun doğum ayında kısaca Balkan Yolcusu adlı eserinden bahsedip konuyu Postuboş Tekkesi’ne bağlayacağım.

Balkan Yolcusu’nda Batı Trakya ve Postuboş (Poşpoş) Baba Tekkesi

Füzuran, Şubat-Mayıs 1993’te, Bosna’da Sırp mezaliminin yaşandığı sırada, Balkanlara yaptığı gezi esnasında Bosna Hersek, Yugoslavya, Bulgaristan ve Yunanistan’ı gezmiştir. Kitabı ilk olarak 1994 yılında “İşte Bizim Rumeli” adıyla yayımlanmış, adı daha sonra “Balkan Yolcusu” olarak değiştirilmiştir. Füzuran, gazeteci kimliği ile yaptığı bu geziler sırasında özellikle Türklerin yaşadığı bölgelere uğramış ve bu bölgelerde güncel konularla alakalı röportajlar yapmıştır. Kitap yalın bir gezi kitabı olmanın ötesinde yazarın Balkanlar konusuna bakış açısını içeren değerlendirmelerini de kapsamaktadır. Yunanistan bölümünde Selanik, Kavala, Gümölcine ve Atina’dan bahsetmiştir. “Polis Gözetiminde Batı Trakya’yı Görmek” başlığıyla Batı Trakya’dan söz açan yazar, Gümölcine’de Sadık Ahmet’in yakın dava arkadaşlarından olan Mustafa H. Mustafa, İbrahim Şerif, Molla İsmail Rodoplu, Asım Çavuşoğlu ile İsmail Bıçakçı; İskeçe’de ise Mehmet Emin Aga gibi önemli kişilerle röportaj yapmıştır. Kişilerden aktarılanların satır aralarının önemli görüşleri içermesi, kitabın değerini ve ilgisinin özellikle okuması gerekliliğini arttırmaktadır.

Gümölcine’de Gazi Evrenos Bey İmaretini ve Postuboş Tekkesi’ni ziyaret etmiştir. Tekke bahsinin giriş bölümündeki satırları, Türk bakışının -ötekinin çoğunluğunun aksine- tarafsız eleştirmenliğini ve ılımlılığını yansıtması açısından oldukça ilgi çekici: “Molla İsmail Rodoplu’nun bürosunda tanıdığım Sayın İsmail Bıçakçioğlu, Türk-

Osmanlı mimarisi üzerine yönelen derin ilgisiyle ortaya koyduğu araştırmalarını, İstanbul'da yayımlanan 'Trakya'nın Sesi' dergisine yolluyor. Dikkatimi çeken, eserlere gösterdiği derin saygı ve ön yargısız bakış! Hem Bizans hem Roma'yı, hem Osmanlı'yı iyi tanıyıp yanılmamak için doğru tespit etmek lazımdır efendim, diyor. Onları korumalıyız. Bakın Poş Poş tekkesi, türbe çevresindeki Türk kabristanının kabir taşları yıkılıp yok oluyor.

Türkiye'ye döndüğümde bizdeki

adamı sevindiriyor.

- Evet, öyledir. Onlar ordunun önündeki inançlarını dile getirirlerdi. Rufai Dedesi de savaşa gidince postu boş kalmış.

İsmail Rodoplu, dağdan tepeden aşip giden hayali Batı Trakya Üniversitesinin yapılacağı araziye, Postu Boş Baba Tekkesine götürüyor bizi. Polislerimiz de arkada kaçırmadan bu gezimize katılıyor. Apartmanlar semtinde caddeye düşen bir parçada, tekkeden kalıntılar ve yıkık mezar taşları var.”²

Postuboş Baba Ahmet Rıfai, İsmail

Postuboş Baba Tekkesi

mezarlıklardaki, yontu seçkinliğindeki tarihi mezar taşlarının da sökülüp yok edildiği haberini okudum. Acaba bunu da Yunanlılar mı yapıyor dersiniz?”

Konuyu şu satırlarla sürdürüyor:

"- Poş Poş aslında Postu Boş Baba demeye geliyor. Bir Rufai Dervişi kurmuş tekkeyi. Gazi Evranos Bey savaşa giderken de ona katılmış. - Osmanlı ordusunun önünde tahta kılıklı, ak-uzun libaslı dervişler yürürmüş. Rufai Baba da bunlardan biri miydi dersiniz?

Konu hakkındaki söylediklerim, bu nazik, bilge

Bıçakçı'nın araştırmasına göre Sultan Murad Hüdavendigâr zamanında sayılı alimlerden. Osmanlı ordusuyla Gümölcine'ye gelmiş ve Gazi Evrenos Bey ile buraların fethedilmesinde büyük rol oynamış. Bir tekke, aşhane ve misafirhane açmış, kendisi vefat edince tekkeye defnedilmiş. Anlaşıldığı üzere bir külliye özelliğine sahip tekke, 1989 yılındaki belediyenin istimlak çalışmalarına dek yarı harap bir halde de olsa ayakta durmaktaymış. Haziresinde 17.yüzyıldan 20.yüzyıla dek gelen sanat değeri yüksek tarihi mezar taşları da

varmış. Tekke, Nea Mousinopoli bölgesinde, Georg. Papandreou ile Filippou caddesinin kesişiminde, Eski Camii Vakfı'na ait olan arazinin imar planına dahildir. Takip edildiği üzere geçtiğimiz günlerde Yunanistan'daki bazı Osmanlı eserlerinin restorasyonlarıyla alakalı haberler dönmekteydi. Larissa Tempı'deki Hasan Baba Türbesi, Karaferye'deki (Veria) Orta Camii, Selanik Hamza Bey Camii gibi bitenleri ve Dimetoka Çelebi Mehmet (Beyazıt) Camii gibi restorasyon çalışmalarında sona gelineni ile ilgili olanlar bu haberlerden bazılarıdır. Bunlar sevindirici gelişmelerdendir. Bir de boynu bükük kalanlar, durumu yılan hikayesine dönenler var. Onlardan birisi de anlatmaya çalıştığımız üzere Postuboş Baba Tekkesi'dir. Gümölcine Belediyesi tarafından 10 Temmuz 2012'de yapılan basın açıklamasıyla tekke binasının yeniden yapılabileceği yönünde karar alındığı açıklanmıştır. Tekkenin ilk inşa edildiği zamanki aslına uygun olarak 3,30 metre genişliğinde ve çatısının 1,50 metre yüksekliğinde olacağı da belirtilmiştir. Ancak o zamandan bu zamana henüz bir gelişme yaşanmamıştır. Günümüzde sadece bir çeşmesi ve harap haldeki mezarlığı ile var olma mücadelesi veren tekkenin, en azından eldeki varlığının düzeltilmesi iyi olacaktır. Çünkü kişilere, hangi inançtan olursa olsun en azından son istirahatgahları olan mezarlarında bir huzur vermek insanlık borcunun gereğidir.

¹Füruzan asıl adıyla Feruze Çerçi, *Çağdaş Türk Edebiyatının önemli isimlerindendir. Edebiyatçılığının yanında senarist ve yönetmendir. 29 Ekim 1932 İstanbul doğumlu olan Füruzan, babası tarafından Balkan Göçmeni bir soydan gelmektedir. Maddi sıkıntılar öğretim hayatını etkilese de kendisini geliştirmiştir. Küçüklüğünde müziğe ve resime ilgi duymuş, bu ilgisi edebiyata yönelerek çeşitlenmiştir. 1956 yılında*

Seçilmiş Hikayeler dergisinde yayınlanan "Olumsuz Hikaye" adlı öyküsüyle yayın hayatına girmiştir. Özellikle 1970'li yıllarda yayımlanan eserleriyle tanınmıştır. İlk kitabı, "Parasız Yatılı (1971)" 1972 Sait Faik Hikaye yarışmasında bu ödülü kazanan ilk kadın yazar olmuştur. 1974'te yayımlanan Kırkyedililer adlı kitabıyla da 1975 Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü kazanmıştır. Öykü, roman, şiir ve oyun türlerinde eserler vermiştir. Özellikle öykücülüğü ile Türk edebiyatında anılmıştır. Metni kendisine ait olan Benim Sinemalarım adlı filmle yönetmenlik kariyerine de adım atmıştır. Eserlerinde toplumcu bakış açısı vardır. Özellikle sosyal eşitsizlik konusu, toplum tarafından hor görülmüş kadınlar ve onlarla birlikte sürüklenen çocuklar üzerinden işlenmiştir. Kalemimi tahlil edenler, toplumcu bakış açısının onun Almanya'da bulunduğu dönem ve Balkanlara yaptığı seyahati ile ilgili kaleme aldığı eserlerde de görüldüğünü belirtirler. Dolu dolu bir hayattan sonra 11 Şubat 2024'te vefat etmiştir.

²Yazar devamında karıştırmış olacak, "Gül kabartmalarıyla oygulanmış mermerin yüzünde neler yazıyor kim bilir? Rodoplu okuyor bize ..." diye aktardığı Fatma Hanım Türbesinin kitabesinde yazandır. Fatma Hanım Türbesi, Saat Kulesi'nin bitişiğinde yer almaktadır, Postuboş Baba türbesinde böyle bir mezar taşı yoktur.

Kaynakça:

İsmail Bıçakçı, Yunanistan'da Türk Mimari Eserleri, İSAR, 2004.

Füruzan, Balkan Yolcusu, YKY, 2001.

Faruk Şüyün, Füruzan diye bir öykü, YKY, 2024.

KÖPRÜLER

Kozluca, Κοτύλη (Kotili) köyünde bir kemerli taş köprü
İskeçe - Yunanistan

Fotoğraf: 22.07.2019

23 yıl önce Rodop Rüzgarı gazetesi

Yıl: 4, Tarih: 5 Kasım 2003, Sayı: 137, Fiyatı: 0,73 evro.

RODOP Rüzgarı

HAFTALIK SİYASİ VE KÜLTÜREL GAZETE

Kuruluş Tarihi: 12 Kasım 1999
YIL: 4 - SAYI: 137
5 - KASIM - 2003
FİYATI: 0,73 EURO
www.rodoprugari.com

Halem hastalarından değil, kalemi hasta olanlardan korkunuz.

Gümülcine Celal Bayar Azınlık Lisesi tören alanından geçerken görülmektedir.

28 EKİM 'OHİ' GÜNÜ KUTLANDI

28 Ekim 'OHİ- HAYIR' günü bütün Yunanistan'da olduğu gibi Gümülcine'de de törenlerle kutlandı. Törenler 27 Ekim 2003 günü okul temsilcilerinin şehir anıtına gelenek koymalarıyla başladı. 28 Ekim sabahı ise önce resmi zevat tören alanına geldi; gelenekler koyuldu ve milli marş okundu. Törenle katılan resmi zevat daha sonra da tören alanına geçti. Törenlere Ekonomi Bakanı Yardımcısı Apostolos Fotiadis, Rodop Valisi Aris Yannakidis, Gümülcine Belediye Başkanı Tassos Vavaciklis, Rodop Milletvekilleri Galip Çalıp, Ahmet

Mehmet ve Evripidis Stilyanidis, Rodop Vali Yardımcısı Ahmet Hacıosman, T.C. Gümülcine Başkonsolosu Hüseyin Ayni Botsalı ve eşleri, T.C. Gümülcine Muavin Konsolosu Barış Andıç, emniyet, askerî ve dini temsilciler katıldılar. Resmi zevatın tören yerini almasından sonra resmi geçit, geçildi. Resmi geçitten önce bölgemizde yer alan kültür ve folklor dernekleri geçtiler. Daha sonra da ilkokullar, orta ve liseler tören alanında yer aldılar. Tören askerî birliklerin de geçmesiyle sona erdi.

Bravo Sevasmiotate

Gümülcine Sevgili Müftüsü İbrahim Şerif, Gümülcine - Maronya Metropolit Damaskinos'ta T.C'nin 80. kuruluş yılı kokteylinde görülmektedir.

BATI TRAKYA'LILARIN ÖZLEDİĞİ MANZARA GERÇEKLEŞTİ !!!

*** UZUN YILLAR SÜREN TABU SONA ERDİ
GÜMÜLCİNE - MARONYA METROPOLİTİ
DAMASKİNOs TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 80.
KURULUŞ YILDÖNÜMÜNE KATILDI !!! ***

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluşunun 80. inci yıldönümü bütün Türkiye'de olduğu gibi dış temsilciliklerde de kutlandı. Cumhuriyetin 80. kuruluş yıldönümü onuruna T.C. Gümülcine Başkonsolosu Hüseyin Ayni Botsalı da bir kokteyl düzenledi. Kokteyl 29 Ekim 2003 akşamı Gümülcine'deki Chris&Eve otelinde gerçekleştirildi.

Kokteyle ilgi rekor düzeydeydi ve salona girişte uzun kuyruklar oluştu. Yaldeck olarak 2500 kişinin katıldığı kokteyle; Doğu Makedonya - Trakya Bölge Genel Sekreterliği Temsilcisi Br. Maria Haretambidou, Rodop Valisi Aris Yannakidis, Gümülcine Belediye Başkanı Tassos Vavaciklis, 29. Tuğay

(Devamı sayfa 4'te)

Sirkelli Belediyesi Tütün Kooperatifi seçimleri iptal edildi D.Maroufidis yönetim kurulu üyeliğinden düştü !!!

Geçtiğimiz günlerde yapılan Rodop- Solulu Tütün Kooperatifi seçimlerinin Sirkelli belediyesi bölümünde usulsüzlükler olduğu gerekçesiyle Muharrem Ali ve arkadaşları olayı dava yoluna götürmüşlerdi. Konuyla ilgili dava görülmüş ve karar aşamasına gelinmişti. İşte bu konudaki

(Devamı sayfa 2'de)

"Kasım Kurbanı" geleneği yaşatıldı

Batı Trakya'nın Ruşanlar ve Babalar köyleri arasında; Seyyid Ali Sultan (Kızıl Deli Sultan) Tekkesi yakınlarında bulunan bölgede kutlanan "Kasım Kurbanı" bu yıl da gerçekleşti. 25 Ekim 2003 Cumartesi

günü, Seyyid Ali Sultan'ın oğullarından Mürsel Bal'ın mezanının bulunduğu bölgede yapılan etkinlikte Batı Trakya'nın değişik köylerinden çok sayıda soydaşımız

(Devamı sayfa 2'de)

S.Ö.P.A. Mezunları Derneği'nde seçim yapıldı

Seiannik Özel Pedagoji Akademisi Mezunları Derneği'nde 23 Ekim 2003 Perşembe günü seçim yapıldı. Seçim Gümülcine Filia otelinde 150 civarında mezunun katılımıyla gerçekleşti. Sabah saatlerinde toplanan genel kurulun aldığı on

onemli karar ise şu oldu: Daha önceden derneğin yönetim kurulu tarafından istenen seminer olayı, bu kez genel kurul tarafından da talep edilmiştir. Genel kurulda bir diğer önemli konu da emekliye ayrılan Molla

(Devamı sayfa 5'te)